

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

INTRUKTAŻ DO PROGRAMU DROGA UCZNIĄ DO SUKCESU

wraz ze scenariuszami opracowanymi przez uczestników projektu Droga ucznia do sukcesu w oparciu o obudowę projektową.

1. Miejsce metody projektu edukacyjnego w edukacji wczesnoszkolnej.

Projekt edukacyjny jest metodą, która daje możliwości pracy z uczniami 6 i 7 letnimi, z uczniami w normie rozwojowej oraz z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych (uzdolnieni, wykazujący trudności w uczeniu się). Metoda ta pozwala na tworzenie warunków do samodzielnego konstruowania przez uczniów obrazu świata. Uczeń powinien poznawać świat w całości, nie podzielony na przedmioty czy edukacje. Projekt edukacyjny sprzyja takim działaniom.

W zaaranżowanej przez nauczyciela sytuacji dydaktycznej dziecko poznaje, doświadcza i przeżywa świat jako zintegrowaną całość w sferze poznawczej – emocjonalnej – społecznej. Niezmiernie ważne jest, aby dziecko mogło doświadczać, eksperymentować, stawiać hipotezy i dowodzić, a także podejmować decyzje, które wypływają z jego wewnętrznej potrzeby i potrzeby bycia aktywnym. Metoda projektu edukacyjnego pozwala na nauczanie wielozmysłowe, czyli aktywizowanie w nauczaniu więcej niż jednego zmysłu. Im więcej zmysłów uruchomimy do poznawania rzeczy nowych, a nowa informacja dociera do mózgu kilkoma kanałami, tym więcej będzie śladów neuronowych w korze mózgowej i tym będą one trwalsze. Nauczanie staje się efektywne.

Praca metodą projektu edukacyjnego w edukacji wczesnoszkolnej umożliwi indywidualny rozwój każdego dziecka, sprzyja zdobywaniu wiedzy i kształceniu umiejętności na miarę maksymalnych możliwości każdego dziecka. Nie zmusza do przyspieszania w rozumowaniu. Nadmierne przyspieszanie jest z góry skazane na niepowodzenie (trudności i problemy przekraczające poziom możliwości psychofizycznych każdego ucznia).

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Edukacja wczesnoszkolna powinna składać się z trafnie i świadomie dobranych sytuacji edukacyjnych, aby łatwiej było skupić uwagę dziecięcych umysłów. Takiemu podejściu w nauczaniu sprzyja metoda projektu.

Poniżej dekalog nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej pracującego metodą projektu:

- 1/ wspieraj, a nie wyręczaj swoich uczniów,
- 2/ pozwól uczniom poczuć się „właścicielami” wykonywanego projektu,
- 3/ pobudzaj ich do rozwijania swoich zainteresowań,
- 4/ zachęcaj do twórczego rozwiązywania problemów,
- 5/ zachęcaj do korzystania z różnych źródeł informacji,
- 6/ stwarzaj możliwości do dyskusji i negocjowania proponowanych rozwiązań,
- 7/ zachęcaj do analizy popełnionych błędów i wyciągania z nich wniosków na przyszłość,
- 8/ pamiętaj, że efekt pracy uczniów nie musi być całkowicie zbieżny z Twoim początkowym wyobrażeniem o nim,
- 9/ pomagaj uczniom rozwiązywać pojawiające się problemy i konflikty w grupie,
- 10/ współpracuj z innymi nauczycielami, gdyż każdy projekt, nawet przedmiotowy, ma pewien wymiar interdyscyplinarny.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

2. Obudowa dydaktyczna programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu” wykorzystywana podczas pracy metodą projektu edukacyjnego.

Projekt „Droga ucznia do sukcesu” jest propozycją dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, której głównym celem jest harmonijny rozwój uczniów klas I – III w oparciu o teorię inteligencji wielorakich opisanych przez Howarda Gardnera, a także rozwijanie i kształcenie umiejętności logicznego i matematycznego myślenia, nauka stawiania hipotez, dowodzenia i eksperymentowania. Projekt uwzględnia pracę z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i z dziećmi 6 – 7 letnimi. Podstawową metodą pracy realizującą stawiane cele jest projekt edukacyjny.

Projekt „Droga ucznia do sukcesu” proponuje następujące materiały i pomoce dydaktyczne, które przekazuje się nauczycielom edukacji wczesnoszkolnej:

- program nauczania „Droga ucznia do sukcesu”,
- poradnik dla nauczycieli, w skład którego wchodzi rozkład materiału dla klas I – III i 20 scenariuszy zajęć z wykorzystaniem metody projektu edukacyjnego,
- zeszyty ćwiczeń dla uczniów, dla klasy I – 4 sztuki, dla klasy II – 4 sztuki, dla klasy III – 4 sztuki
- 40 sztuk plansz demonstracyjnych,
- pakiet muzyczno – literacki,
- 20 puzzli – materiał na różnym poziomie trudności,
- 20 pakietów multimedialnych. Każdy pakiet to 20 różnych narzędzi do pracy z uczniami: gry edukacyjne, labirynty, puzzle, karty pracy.

Pakiet został przygotowany i opracowany przez praktyków z wieloletnim doświadczeniem w pracy z dziećmi klas I – III, którzy są kreatywni, lubiących doświadczać i działać razem z dziećmi oraz są otwarci na innowacyjne działania.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Program nauczania „Droga ucznia do sukcesu” to opracowanie, które składa się z następujących części: charakterystyka programu nauczania w aspekcie psychologiczno-pedagogicznym, zadania szkoły, cele ogólne i szczegółowe kształcenia i wychowania, treści kształcenia i oczekiwane osiągnięcia, procedury osiągania celów ogólnych i szczegółowych kształcenia i wychowania oraz kryteria oceny i metody sprawdzania osiągnięć uczniów. Program jest propozycją i inspiracją dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, a zaproponowane w programie metody nauczania, szczególnie uczniów 6 i 7 letnich oraz dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych opierają się na koncepcji inteligencji wielorakiej Howarda Gardnera.

Poradnik dla nauczycieli to opracowanie 3 częściowe - dla klas: I, II i III. W każdym poradniku zamieszczone są scenariusze projektów edukacyjnych, które nauczyciele będą wykorzystywać podczas dni aktywności w każdym tygodniu nauki w klasach I – III. Proponowane zabawy, zadania i sytuacje edukacyjne uwzględniają pracę z dziećmi zróżnicowanymi wiekowo tj. 6 i 7 letnimi, a także dają możliwość włączania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych we wszystkie działania. Dla klasy I zaplanowano realizację 4 projektów edukacyjnych, dla klasy II zaplanowano realizację 6 projektów edukacyjnych, a dla klasy III zaplanowano realizację 10 projektów edukacyjnych. Poradnik metodyczny stanowi tylko bazę wyjściową dla nauczyciela i wskazuje kierunek pracy dydaktyczno-wychowawczej. Dzięki temu nauczyciel ma szansę podejmowania decyzji oraz planowania pracy w sposób najbardziej odpowiedni dla potrzeb i możliwości swojej klasy i poszczególnych uczniów. Taka forma przewodnika daje nauczycielowi dużo swobody i miejsca na własną interpretację, inwencję oraz realizację dowolnych pomysłów. Nauczyciel ma dzięki temu możliwość wyboru zadań i zajęć, które w każdej sytuacji dydaktycznej może dostosować do dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych i dzieci zróżnicowanych wiekowo (6 i 7 lat). Rozkład materiału zawiera: propozycję tematów dnia, podstawowe umiejętności nabywane przez ucznia, umiejętności wykraczające oraz miejsce na notatki nauczyciela dotyczące wykorzystania obudowy dydaktycznej. Rozkład materiału przewiduje też podział na trzydzieści dwa tygodnie, zgodnie z kalendarzem roku szkolnego. Każdy tydzień zawiera pięć propozycji tematów do realizacji. Piąty dzień zawsze nosi tytuł: „Tworzymy, badamy, eksperymentujemy” i jest dniem dziecięcej aktywności. Wtedy właśnie realizowane są zagadnienia zawarte w scenariuszach poszczególnych projektów edukacyjnych. Nauczyciel dysponuje propozycjami tematów dnia oraz umiejętnościami zdobywanymi przez uczniów, umieszczonymi w rozkładzie. Może je uwzględniać w codziennej pracy z uczniem

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

i wspierać się dowolnym podręcznikiem podczas czterech dni tygodnia. Natomiast piątki lub inny dzień tygodnia przeznaczają się na realizację propozycji zawartych w scenariuszach projektów oraz pracę dzieci w zeszytach ćwiczeń. Rozkład materiału ma służyć jako czytelny przewodnik, który porządkuje i dostarcza precyzyjnego opisu działań niezbędnych do realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”. Jest to kompendium wiedzy, w którym nauczyciel szybko i sprawnie odszuka temat tygodnia i dnia, a także dowie się: jakie umiejętności dzieci i efekty powinny być osiągnięte oraz jakie środki dydaktyczne mogą być wykorzystane do realizacji zaplanowanych treści.

Zeszyty ćwiczeń dla uczniów – to komplety 4 zeszytów dla klas I, II i III. Całość to 12 sztuk. Zeszyty dla klasy pierwszej są zintegrowane ze scenariuszami projektów edukacyjnych, zaś do klasy drugiej i trzeciej dają możliwość indywidualnej pracy z uczniami, zachęcają do nauki poprzez zabawę oraz dają możliwość kształcenia umiejętności matematycznych, logicznego myślenia i rozwiązywania problemów w sposób twórczy. Zawierają propozycje zadań o różnym poziomie trudności do pracy w klasie szkolnej i w domu. Zaproponowane zadania odpowiadają potrzebom dzieci 6 i 7 letnich (są o różnym stopniu trudności) oraz zapewniają pracę z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Włączają do pracy z dzieckiem rodziców lub innych dorosłych, których wybierze dziecko. Proponowane zadania kształcą umiejętności logicznego myślenia, pozwalają na proponowanie nietypowych rozwiązań, ćwiczą umiejętności matematyczne i pozwalają dziecku na samodzielne dochodzenie do rozwiązania. Zadania zaproponowane w zeszytach ćwiczeń zawierają kolorowe zdjęcia i interesujące graficznie obrazki zachęcające dzieci do wykonywania zadań. W zeszytach ćwiczeń znajdują się propozycje zadań rozwijających wszystkie rodzaje inteligencji wielorakich zgodnie z teorią Howarda Gardnera.

Plansze demonstracyjne – 40 barwnych plansz opracowanych na potrzeby projektu „Droga ucznia do sukcesu”. Wzbogacają warsztat pracy nauczyciela i są integralne z poradnikiem metodycznym oraz zeszytami ćwiczeń dla ucznia. Uwzględniają możliwości percepcyjne dzieci i stanowią praktyczną pomoc dla nauczyciela. Dotyczą one środowiska społeczno-przyrodniczego i ilustrują następujące zagadnienia:

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- rodzaje lasów (fotografie lasu wraz z ilustracją liści i szyszek drzew różnych gatunków)
- rodzaje środowisk przyrodniczych naturalnych i tworzonych ręką człowieka (łąka, park, ogród)
- zwierzęta domowe oraz zwierzęta hodowlane
- dzikie zwierzęta
- ptaki
- środki transportu
- rodzaje wykonywanych zawodów
- sprzęt sportowy
- miejsca wypoczynku

Plansze wykonane z trwałego materiału, w dużym formacie, są czytelne i przejrzyste oraz ciekawie opracowane graficznie. Realistyczne fotografie wiernie odzwierciedlają rzeczywistość. Są atrakcyjne i zrozumiałe dla dziecka w wieku wczesnoszkolnym oraz mogą stanowić materiał porównawczy, gdzie obok siebie ukazanych jest np. kilka ras psów lub zwierzęta w różnych sytuacjach. Dzieci mogą obejrzeć fotografie zwierząt znajdujących się w naturalnym środowisku lub dorosłe osobniki wraz ze swoimi młodymi. Materiały ilustracyjne są barwne i zawierają wiele interesujących szczegółów. Dzięki temu budzą ciekawość i rozwijają zainteresowania dziecka. Fotografie zamieszczone na planszach mogą stanowić źródło wiedzy bądź stanowić pretekst do podjęcia rozmowy czy dyskusji w grupie. Plansze stanowią również znaczącą pomoc dla nauczyciela i umożliwiają efektywniejszy proces dydaktyczny.

Plansze zostały także udostępnione w wersji multimedialnej w formie obrazów do wyświetlenia w rozdzielczości dostosowanej do wykorzystania ich w prezentacjach multimedialnych, tablicach multimedialnych. Takie rozwiązanie pozwala na ich wykorzystanie w klasach, w których wydruk plansz w rozdzielczości obrazu A2 nie jest możliwy.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Pakiet muzyczno – literacki, został przygotowany i nagrany specjalnie do programu „Droga ucznia do sukcesu”. Zawiera przykłady muzyczne i literackie zgodne z wymogami podstawy programowej i indywidualizacji pracy w zależności od możliwości i predyspozycji dziecka. Pakiet uzupełnia warsztat pracy nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, został skupiony wokół takich zagadnień, jak bliskie dziecku odgłosy z otoczenia, rytmy (podstawowe wartości rytmiczne - cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka i przykładowe rytmy), wybrane instrumenty, przykłady dziecięcych zabaw muzycznych, zagadek oraz przykłady z literatury dziecięcej - fragmentów czytanych legend i baśni. Wszystko to tworzy bazę do kontynuacji edukacji muzycznej w starszych klasach. Wszystko to tworzy swego rodzaju muzyczną pomoc dydaktyczną w pigułce. Ma ona swoje zalety, ponieważ zawiera esencję tego co ważne dla najmłodszych uczniów. Materiał jest ułożony z zachowaniem spiralności w nauczaniu. Wykorzystywanie pakietu przez nauczycieli podczas zajęć z dziećmi w klasach I – III daje szansę na rozwijanie wszystkich typów inteligencji wielorakich. Najmłodszy uczniowie najczęściej śpiewają, akompaniują sobie na prostych instrumentach, poruszają się przy muzyce, tańczą, przygotowują występy na różne okazje. Propozycja pakietu w dużym stopniu rozwija umiejętność słuchania, przetwarzania informacji i wykorzystania wiedzy w praktyce. Pakiet może być wykorzystywany do pracy z dziećmi 6 i 7 letnimi oraz z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Puzzle edukacyjne, to zestaw 20 puzzli o różnym stopniu trudności, które pełnią przede wszystkim funkcje edukacyjne, ale także uatrakcyjnają zajęcia głównie na poziomie kształcenia dzieci 6 – 7 lat. Mogą też być wykorzystywane przez dzieci starsze, zależy to od potrzeb i możliwości grupy, a także od indywidualnych możliwości dziecka. Decyzję o wykorzystaniu podejmuje nauczyciel. Puzzle wykonane są w formie klocków, sześciątów, każdy o boku 6cm. Ponadto 2 plansze puzzli są płaskimi obrazami o wymiarze A4. Stanowią pomoc dydaktyczną, nie tylko, jako zabawa w układanie puzzli, ale również mogą być użyte jako liczmany podczas nauki liczenia.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Puzzle i klocki zostały także udostępnione w wersji multimedialnej w formie płaskich obrazów, które można wykorzystać jako pomoc dydaktyczną wycinając je z wydrukowanej kartki papieru. Cyferki, literki, znaki matematyczne wydrukowane można wykorzystać w trakcie lekcji w klasach, w których wykonanie puzzli i klocków w formie zaproponowanej nie jest możliwe.

Pakiety multimedialne składają się z 20 kompletnych pakietów, z których każdy zawiera 20 propozycji ćwiczeń, gier, zabaw, kolorowanek, labiryntów, plansz, prezentacji multimedialnych, kart pracy i puzzli. Gry multimedialne są interesującą propozycją zabaw edukacyjnych dla dzieci. Nauka poprzez zabawę interaktywną to doskonały pomysł na zachęcenie dzieci do rozwiązywania proponowanych im problemów matematycznych, logicznych, przyrodniczych i społecznych, których cele zbieżne są z podstawą programową edukacji wczesnoszkolnej. Kolorowe plansze, ciekawe ilustracje, liczniki wskazujące czas i poprawność wykonania zadania wpływają na zachęcenie dzieci do samodzielnego korzystania z pakietów. Nowością jest to, że każdy zainteresowany rodzic może otrzymać pakiety multimedialne do indywidualnego wykorzystywania w domu. Celem takiego przedsięwzięcia jest zachęcenie rodziców do wspólnej zabawy z dzieckiem, a poprzez to kształcenie i rozwijanie wielu cennych umiejętności szkolnych. Większość proponowanych zadań zawiera treści matematyczne i przygotowujące dzieci do logicznego myślenia, zapamiętywania, kojarzenia faktów i zjawisk. Nauka poprzez zabawę z komputerem jest sposobem na atrakcyjną edukację. Każdy pakiet zawiera szczegółowe scenariusze, które opisują proponowane ćwiczenia. Taki materiał będzie dla nauczycieli pomocnym narzędziem do pracy, a także może stanowić inspirację do opracowania własnych pomocy dydaktycznych.

Dodatkowo do materiału projektowego dołączono dodatkowo bibliotekę różnych obrazów oraz dźwięków, które nauczyciel może wykorzystać w swojej klasie w zależności od potrzeb. Nauczyciel sam decyduje, kiedy i w jakim momencie sięga po propozycje dźwięków i obrazów. Zarówno dźwięki i obrazy są materiałami uzupełniającymi całość obudowy w odwołaniu do Programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

3. Scenariusze projektów edukacyjnych opracowane przez nauczycieli wdrażających program nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

Nauczyciele uczestniczący w szkoleniu w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” poznali szczegóły programu nauczania i kompletnej obudowy dydaktycznej powstałej w ramach projektu na potrzeby wdrażanego programu. Utwierdzili się w przekonaniu, że proponowana przez autorki programu nauczania metoda projektu edukacyjnego jest szansą na wszechstronny rozwój każdego dziecka. Opracowano **9** scenariuszy zajęć z wykorzystaniem metody projektu edukacyjnego:

1. **„Od ziarenka do bochenka”** – scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
2. **„Co w jabłku piszczy”** – scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
3. **„Moja Klasa”** - scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
4. **„Gdy segreguję zawsze dobrze się czuję”** - scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
5. **„Żyj zdrowo i kolorowo”** - scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
6. **„Woda źródłem życia”** - scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
7. **„Zamki w Polsce”** - scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
8. **„Sekrety wody”** - scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.
9. **„Leśni detektywi”** - scenariusz projektu edukacyjnego dla klasy III.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III

Opracowanie: Małgorzata Piłat, Aleksandra Pławska, Beata Mytnik, Katarzyna Świdarska.

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i mgr Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – „Od ziarenka do bochenka”

Interdyscyplinarność: edukacja matematyczna w korelacji z polonistyczną, muzyczną, społeczną, przyrodniczą, z zajęciami komputerowymi, zajęciami technicznymi oraz wychowaniem fizycznym z edukacją zdrowotną.

Podstawa programowa

Edukacja polonistyczna:

- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci,
- pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną;

Edukacja społeczna:

- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych;
- wie jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzesnościowe);
- jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;

Edukacja przyrodnicza:

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenie przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się;
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;
- zna wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
- znaczenie powietrza i wody dla życia, znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);

Edukacja matematyczna:

- mierzy i zapisuje wynik pomiaru szerokości i wysokości; posługuje się jednostkami milimetr, centymetr,
- waży przedmioty, różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; używa określeń kilogram, pół kilograma,
- odmierza płyny różnymi miarkami,
- odczytuje temperaturę,

- podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy;

Zajęcia komputerowe:

- wyszukuje i korzysta z informacji: przygląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe;

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna.

- w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,

Zajęcia techniczne:

- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
- utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych;

Cele projektu

- poznanie etapów powstawania chleba,
- odmierzanie płynów za pomocą miarki,
- ważenie i zapisywanie wyników pomiarów,
- poznanie pracy rolnika, młynarza, piekarza i miejsc w których pracują: pole, młyn, piekarnia,
- poznanie narzędzi i maszyn ułatwiających wykonywanie tych prac,
- poznanie 4 podstawowych gatunków zbóż (żyto, pszenica, owies i jęczmień),
- poznanie budowy ogólnej zboża oraz rodzajów pieczywa i innych produktów zbożowych,
- poznanie nowych pojęć: zboże ozime, jare, młócenie,

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- znasz etapy powstawania pieczywa,
- wiesz na czym polega praca rolnika, młynarza, piekarza i znasz miejsca w których pracują: pole, młyn, piekarnia
- znasz i potrafisz wymienić narzędzia i maszyny ułatwiające wykonywanie tych prac (traktor, pług, siewnik, kombajn, młyn, piece, malakser)
- znasz i potrafisz wymienić 4 podstawowe gatunki zbóż (żyto, pszenica, owies i jęczmień)
- znasz i potrafisz omówić ogólną budowę zboża oraz wymienić rodzaje pieczywa i innych produktów zbożowych
- potrafisz wymienić i rozpoznać zboża ozime i jare oraz wyjaśnić na czym polega młócenie
- znasz rodzaje młynów i potrafisz wskazać różnice między nimi
- potrafisz odmierzać i ważyć różnymi miarkami oraz zapisywać pomiary
- znasz składniki potrzebne do wypieku chleba, a także znasz i potrafisz wymienić inne wyroby piekarni
- potrafisz pracować w grupie i indywidualnie
- chętnie uczestniczysz w zabawach, śpiewasz piosenki, wykonujesz ćwiczenia i zadania

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

PLAN DZIAŁAŃ

Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji
Działania	<p>Nauczyciel organizuje wycieczkę do rolnika. Dzieci z pomocą nauczyciela przygotowują pytania do rolnika.</p> <p>Po wycieczce. -Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat pracy rolnika w oparciu o informacje zdobyte w czasie wycieczki.</p> <p>Opiekun przedstawia temat projektu, omawia plan działania w projekcie i ogólnie określa, czego się dowiedzą w czasie trwania projektu.</p> <p>Spisanie kontraktu: kontrakt o wzajemnej współpracy, pomocy oraz wsparcia we wszelkich działaniach zawierają uczniowie biorący udział w projekcie i koordynator projektu.</p> <p>Wybór tematu: (w klasach I -III podaje nauczyciel)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Rolnik sam w dolinie 2. Kręci się, kręci się koło w młynie. 3.Chleb nasz powszedni. <p>Podział na grupy:</p> <p><u>Temat 1: Rolnik sam w dolinie</u> - nauczyciel dzieli dzieci na 3 grupy za pomocą kolorowych karteczek.</p> <p><u>Temat 2: Kręci się, kręci się koło w młynie</u>- nauczyciel dzieli dzieci na 2 grupy za pomocą odliczania do 2.</p>	

Temat 3. Chleb nasz powszedni - nauczyciel dzieli dzieci na 3 grupy za pomocą kromek chleba (3 różne)

Sformułowanie ogólnych oraz celów projektu (zadanie nauczyciela z możliwością modyfikowania, akceptacji i wyrażania dezaprobaty przez uczniów).

Nauczyciel przedstawia uczniom cele ogólne projektu oraz opracowuje z uczniami listę celów szczegółowych dla każdego z nich.

Przygotowanie harmonogramu pracy, podział zadań (nauczyciel wspólnie z uczniami opracowuje harmonogram pracy i współuczestniczy w podziale zadań)

Nauczyciel przedstawia program ramowy projektu z podziałem na tygodnie.

1. Rolnik sam w dolinie
2. Kręci się , kręci się koło w młynie.
3. Chleb nasz powszedni.

Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy (nauczyciel sugeruje i podpowiada, gdzie szukać źródeł informacji)

Nauczyciel sugeruje uczniom, aby korzystając z różnych źródeł informacji poszukali różnych ciekawostek na temat: wypieków chleba dawniej i dziś, rolnictwa dawniej i dziś oraz młynów dawniej i dziś.

Realizacja zaplanowanych działań.

Temat 1: Rolnik sam w dolinie.

Nauczyciel proponuje zabawę ze śpiewem „Rolnik sam w dolinie”

Nauczyciel dzieli dzieci na 3 grupy za pomocą kolorowych karteczek.

„Maszyny rolnicze” - każda grupa otrzymuje takie same zestawy ilustracji różnych maszyn i napisów. Zadaniem dzieci jest wyszukanie tylko maszyn rolniczych i ich nazwy.

- Historyjka obrazkowa „ Od ziarenka do ziarenka” -uczniowie ustalają kolejność prac przy produkcji zbóż.

- Praca badawcza „ Czy każda ziemia jest taka sama” - dzieci otrzymują 3 próbki gleby do badania, kilka próbek do porównania i określenia struktury gleby oraz pehametr. Zadaniem dzieci będzie ocena gleby pod względem odczynu Ph oraz struktury. Nauczyciel sugeruje, aby dzieci sprawdziły w różnych źródłach, jaka gleba i jakie warunki są najlepsze do uprawy zbóż. Nauczyciel pokazuje na swojej próbce w jaki sposób wykonać badanie.

4godz

Próbka nr	Odczyn Ph	struktura
1		
2		
3		

- Uczniowie przedstawiają wyniki badań.

Temat 2: Kręci się, kręci się koło w młynie.

Nauczyciel dzieli dzieci na 2 grupy za pomocą odliczania do 2.

Uczniowie losują zadania.

Zadania dla poszczególnych grup: odpowiedzcie na pytania korzystając z różnych źródeł.

1. Jakie mamy rodzaje młynów i na czym polegają różnice między nimi?
2. Jakie mamy zboża i jakie mąki powstają z nich? (podaj różnice i podobieństwa)

Uczniowie prezentują prace, uczniowie dyskutują i oceniają.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Uczniowie wykonują prace plastyczne. Nauczyciel rozdaje różne materiały przyrodnicze łącznie z różnymi kłosami zbóż i traw. Zadaniem każdej grupy będzie wykonanie dowolnej pracy. Zwrócenie uwagi na estetykę prac oraz wykorzystanie jak największej ilości materiałów.

- Uczniowie prezentują prace.

Temat 3. Chleb nasz powszedni - nauczyciel dzieli dzieci na 3 grupy za pomocą kromek chleba (3 różne).

Nauczyciel prowadzi kierowaną rozmowę na temat różnego rodzaju chleba, poszczególne grupy wypowiadają się na temat swojej kromki (wygląd, smak, chleb pszenny, razowy, żytni z ziarnami, co jeszcze możemy dodać do chleba)- degustacja chleba.

Zabawa ze śpiewem „Mało nas”

Wypiek własnego chleba.

Nauczyciel rozdaje produkty, różne miarki 250ml, 500ml oraz wagę szalkową i odważniki 20dag, 10dag i 50 dag.

Przepis:

1kg mąki

1l. wody

10dag drożdży lub zakwas

1łyżka soli

1 łyżeczka cukru lub miodu

20dag ziaren

Wszystkie składniki mieszamy i pozostawiamy do wyrośnięcia. Następnie pieczemy 1godz w 200 stopniach.

Nauczyciel podaje ogólny przepis na chleb informując, że można go modyfikować mieszając różne mąki (ale musi ich być 1kg) i dodając różne ziarna np. kminek, słonecznik, dynię. Uczniowie odmierzają i ważą produkty zapisując swój własny przepis na chleb.

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<p>W czasie oczekiwania na chleb dzieci wykonują gry, każda grupa na inny temat.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. grupa – „Od ziarenka do ziarenka”- praca rolnika 2. grupa - „Od ziarenka do mąki” - praca młynarza, 3. grupa - „ Nasz chleb powszedni” - praca piekarza. <p>Uczniowie prezentują gry, omawiają zasady, po czym zamieniają się grami i sprawdzają, czy zasady gry są jasne i dobrze zaplanowane.</p> <p>Uczniowie wymieniają swoje uwagi , w razie potrzeby poprawiają gry.</p> <p>Uczniowie próbują chleb, porównują smaki i określają, który jest najlepszy.</p>	
Prezentacja	Prezentacja przed zaproszonymi gośćmi gier, prac plastycznych oraz degustacja chleba.	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna etapy powstawania pieczywa, • wie na czym polega praca rolnika, młynarza, piekarza i zna miejsca w których pracują: pole, młyn, piekarnia, • zna i potrafi wymienić narzędzia i maszyny ułatwiające wykonywanie tych pracy (traktor, pług, siewnik, kombajn, młyn, piece, malakser), • zna i potrafi wymienić 4 podstawowe gatunki zbóż (żyto, pszenica, owies i jęczmień), • zna i potrafi omówić ogólną budowę zboża oraz wymienić rodzaje pieczywa i innych produktów zbożowych, • potrafi wymienić i rozpoznać zboża ozime i jare oraz wyjaśnić na czym polega młócenie, • zna rodzaje młynów i potrafi wskazać różnice między nimi, • potrafi odmierzać i ważyć różnymi miarkami oraz zapisywać pomiary, • zna składniki potrzebne do wypieku chleba, a także zna i potrafi wymienić inne wyroby piekarni, • potrafi pracować w grupie i indywidualnie, • chętnie uczestniczy w zabawach, śpiewa piosenki, wykonuje ćwiczenia i zadania. 	

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy trzeciej

Opracowanie: Małgorzata Piłat, Aleksandra Pławska, Katarzyna Świdorska, Genowefa Mazur

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i mgr Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – „Co w jabłku piszczy?”

Interdyscyplinarność: edukacja matematyczna w korelacji z polonistyczną, muzyczną, plastyczną, społeczną, przyrodniczą, z zajęciami komputerowymi, technicznymi oraz wychowaniem fizycznym z edukacją zdrowotną.

Podstawa programowaEdukacja polonistyczna:

- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci,
- pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną;

Edukacja muzyczna:

- świadomie i aktywnie słucha muzyki (wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie);

Edukacja plastyczna:

- korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);
- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne);

Edukacja społeczna:

- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; wie jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;

Edukacja przyrodnicza:

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenie przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się;

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Edukacja matematyczna:

- mierzy i zapisuje wynik pomiaru szerokości i wysokości; posługuje się jednostkami milimetr, centymetr,
- waży przedmioty, różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; używa określeń kilogram, pół kilograma,
- odmierza płyny różnymi miarkami,
- odczytuje temperaturę,
- podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy;

Zajęcia komputerowe:

- wyszukuje i korzysta z informacji: przygląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe;

Zajęcia techniczne:

- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
- utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku,
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych;

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna:

- wie, jak należy zachować się w sytuacji zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości,
- dba o higienę osobistą,
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna.

Cele projektu

- posługiwanie się miarką, odczytywanie temperatury z termometru zaokienego oraz odczytywanie i zapisywanie wyników pomiarów,
- odmierzanie i porównywanie ilości płynów za pomocą naczynia z podziałką,
- budowanie atmosfery współpracy, życzliwości, akceptacji i poczucia bezpieczeństwa w zespole klasowym,
- integracja zespołu klasowego poprzez wzmocnienie pozytywnych zachowań,
- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych,
- rozbudzanie ciekawości przyrodniczej,
- wdrażanie do prowadzenia pracy badawczej,

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- interpretowanie obiektów przyrodniczych poprzez działalność plastyczną,
- rozwijanie umiejętności współpracy i komunikacji w procesie realizacji wspólnych zadań,
- prezentowanie wyników swojej pracy oraz dyskusja na ich temat,
- odczytywanie instrukcji i działanie zgodnie z nią,
- wyciąganie wniosków na podstawie obserwacji i doświadczeń.

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- potrafisz wskazać cięższy przedmiot, wykorzystując wagę szalkową
- potrafisz mierzyć, odmierzać płyny, odczytywać wskazania termometru stosując odpowiednie jednostki pomiaru,
- potrafisz zadawać pytania i udzielać odpowiedzi,
- potrafisz wykonać album na podany temat,
- potrafisz wykonać doświadczenie i dokumentujesz je w wyznaczony sposób,
- potrafisz korzystać z różnych źródeł informacji,
- potrafisz wskazać barwy ciepłe, stosujesz właściwe kształt i proporcje w obrazie,
- będziesz umiał zrobić kompot z jabłek,
- będziesz umiał ususzyć jabłka.

Wykorzystanie pakietu multimedialnych opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

PLAN DZIAŁAŃ

Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
	Zainicjowanie projektu: Dzień wcześniej nauczyciel prosi, aby każdy uczeń przyniósł jedno jabłko. Wprowadzenie do projektu piosenką:	5 tygodni

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Działania	<p>„Jabłka”</p> <p>Wniosły dzieci z sadu, koszyk przepelniony: jabłek żółtych, jabłek kraśnych, jabłuszek zielonych.</p> <p>Teraz trzeba jabłka dobrze poukładać i pomyśleć, które jabłko, do czego się nada.</p> <p>Które do zjedzenia które do pieczenia, które zaś na marmoladę, które do suszenia?</p> <p>Wniosły dzieci z sadu, koszyk przepelniony: jabłek żółtych, jabłek kraśnych, jabłuszek zielonych.</p> <p>Opiekun projektu przedstawia dzieciom temat, pobudza dyskusję dotyczącą różnorodności jabłek i możliwości ich przetwarzania. Nauczyciel omawia z dziećmi plan działania w projekcie i ogólnie określa, czego się dowiedzą przez najbliższe 5 tygodni.</p> <p>Spisanie kontraktu: Kontrakt o wzajemnej współpracy, pomocy oraz wsparciu we wszelkich działaniach zawierają uczniowie biorący udział w projekcie i koordynator projektu.</p>	
-----------	--	--

Wybór tematu :

1. Smakuje, pachnie, wygląda.
2. Jabłkowe pyszności na później ...
3. Co pływa w soku z jabłek?
4. Jabłkolandia.
5. Jedz jabłka, będziesz wielki.

Podział na grupy:

Temat I: Smakuje, pachnie, wygląda.

Dzielimy uczniów za pomocą losowania kolorowych karteczek na trzy grupy.

Temat II: Jabłkowe pyszności na później ...

Dzielimy uczniów za pomocą losowania karteczek z literami na trzy grupy.

Temat III: Co pływa w soku z jabłek?

Podział uczniów na pięcioosobowe zespoły (każdy z uczniów losuje karteczkę z figurą geometryczną).

Temat IV: Jabłkolandia.

Dzielimy uczniów na trzy grupy (dzieci losują karteczki z napisami „wartości odżywcze jabłek”, „jabłko na deser”, „jabłko na obiad”).

Temat V: Jedz jabłka, będziesz wielki.

Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu.

Nauczyciel przedstawia uczniom cele ogólne projektu oraz opracowuje z uczniami listę celów szczegółowych dla każdego z nich.

Przygotowanie harmonogramu pracy, podział zadań.

Nauczyciel przedstawia program ramowy projektu z podziałem na tygodnie.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<p>Tydzień I Smakuje, pachnie, wygląda. Tydzień II Jabłkowe pyszności na później ... Tydzień III Co pływa w soku z jabłek? Tydzień IV Jabłkolandia. Tydzień V Jedz jabłka, będziesz wielki.</p> <p>Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy. Nauczyciel sugeruje uczniom, aby korzystając z różnych źródeł informacji (Internet, literatura, doświadczenia dorosłych) poszukali ciekawostek dotyczących jabłek, przepisów kulinarnych wykorzystujących jabłka.</p> <p>Realizacja projektu.</p> <p><u>Temat I Smakuje, pachnie, wygląda. (I tydzień)</u> Dzieci siedząc w kole na dywanie porównują wygląd swoich jabłek (każde dziecko ma jeden owoc). Szukają podobieństw i różnic w kolorze, rozmiarze, kształcie.</p> <p>Dzielimy uczniów za pomocą losowania kolorowych karteczek na trzy grupy. Praktyczne rozwiązanie problemu: „które jabłko jest najcięższe”. Mając do dyspozycji wagę szalkową uczniowie metodą prób i błędów ustalają, który owoc jest najcięższy (działania w zespole, każdy zespół ma do dyspozycji wagę i kilka jabłek). Każdy zespół prezentuje najcięższe jabłko. Dzieci kroją pozostałe jabłka na części i poznają je za pomocą różnych zmysłów. Różnicują smak, zapach, kruchość i soczystość owoców. Grupy dzielą się swoimi spostrzeżeniami.</p> <p>Opiekun projektu układa z pozostałych całych jabłek oraz kawałków które pozostały (pokrojone kawałki jabłek, obierki, ogryzki) kompozycje do rysowania, w tym czasie uczniowie przy muzyce relaksacyjnej jedzą jabłka. Uczniowie wybierają miejsce, w którym będą pracować. Omówienie całej kompozycji i poszczególnych jej elementów: proporcje (elementy z przodu obrazu są większe od tych z tyłu), kształty (w tej kompozycji występują głównie kształty obłe), barwy (tylko ciepłe), tło (mocno kontrastujące). Zwrócenie uwagi na estetykę wykonanych rysunków. Wykonanie wstępnego szkicu ołówkiem delikatnymi kreskami, rozplanowanie elementów na kartce, uchwycenie proporcji.</p>	
--	--	--

Rysowanie pastelami martwej natury. Omówienie prac, zwrócenie uwagi na staranność wykonania oraz inne walory, które były omawiane na wstępie.

Wystawa prac na korytarzu szkolnym.

Temat II Jabłkowe pyszności na później ... (II tydzień)

Dzielimy uczniów za pomocą losowania karteczek z literami na trzy grupy. Zabieramy wszystkie grupy do sadu, gdzie zespoły przeprowadzają obserwacje wybranego drzewa i wypełniają kartę obserwacji. Każda grupa zbiera tyle jabłek ile uważa, że wystarczy do ugotowania kompotu i suszenia. Po powrocie do klasy, każdy zespół wybiera lidera. Reprezentanci zespołów pod kierunkiem nauczyciela odważają kilogram jabłek i wspólnie ze swoimi zespołami kroją jabłka na plasterki i umieszczają je w suszarce do warzyw i owoców.

Poszczególne grupy losują kopertę z przepisem na kompot jabłkowy (każda grupa przygotowuje jeden słoik kompotu). Każdy zespół przygotowuje ozdobną etykietę na swój słoik z kompotem. Etykiety powinny być estetyczne i zawierać datę przygotowania, nazwę produktu i dodatki. Na koniec każda grupa prezentuje swój słoik kompotu z etykietą.

Przepis: Jak zrobić kompot.

1. Umyj i obierz trzy jabłka i usuń gniazda nasienne.
2. Każde jabłko przekrój na cztery części.
3. Włóż kawałki jabłek do słoika.
4. Wsyp do słoika 5 łyżeczek cukru.
5. Dodaj jeden kawałek cynamonu (gr. II laskę wanilii, gr. III 5 goździków).
6. Poczekać, aż nauczyciel zaleje jabłka wrzącą wodą i zakręci słoik.

Karta obserwacji

Nazwa grupy	
Data (dzień, miesiąc, rok)	
Dzień tygodnia	
Pogoda (słonecznie, zachmurzenie, wiatr, deszcz)	
Temperatura	
Obwód pnia wybranej jabłunki	
Odległość od ziemi do najniższego konaru (wysokość)	

Podpisy członków zespołu:

Temat III Co pływa w soku z jabłek? (III tydzień)

Piosenka jak wyżej - swobodna interpretacja tanecznie – ruchowa.

Rozmowa inspirowana tekstem piosenki.

Do czego można wykorzystać jabłka?

Które z przetworów my zrobiliśmy?

Sprawdźmy czy jabłka które my suszyliśmy ważą tyle samo co tydzień temu.

Zważenie wszystkich suszonych jabłek.

Postawienie problemu: dlaczego suszone jabłka ważą mniej niż świeże – burza mózgów.

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Podział uczniów na pięcioosobowe zespoły (każdy z uczniów losuje karteczkę z figurą geometryczną).
Przygotowanie stanowisk do czynności badawczych – rozdanie instrukcji, z informacją na co uczniowie mają zwrócić uwagę w trakcie wykonywania doświadczenia.

Instrukcja:

Zetrzyj trzy jabłka ze skórką na tarce do warzyw o małych oczkach przełóż otrzymaną pulpę owocową na gazę i odciśnij sok do miseczki przelej sok do szklanki z miarką uzupełnij kartę obserwacji.

Każdy zespół uzupełnia kartę obserwacji umieszczając w niej następujące dane: ilość otrzymanego soku (na każdej szklance powinna być umieszczona podziałka w centymetrach, dzieci podają wysokość słupa płynu), kolor soku, smak.

Karta obserwacji:

Symbol zespołu:	
Ilość otrzymanego soku:	
Barwa otrzymanego soku:	
Smak otrzymanego soku:	

Prezentacja wyników badań przez zespoły.

Dzieci siedzą na dywanie w półkolu jedzą jabłka i obserwują proces przygotowania soku z jabłek w sokowirówce prowadzony

przez nauczyciela.

Ucniowie porównują smak, zapach i barwę soku przygotowanego ręcznie, w sokowirówce i z kartonu (zakupionego przez nauczyciela). Wymiana doświadczeń, wybór najsmaczniejszego soku, uzasadnienie wyboru.

Temat IV Jabłkolandia (IV tydzień)

Gra dydaktyczna – „Jabłkolandia”

Dzielimy uczniów na trzy grupy (dzieci losują karteczki z napisami „wartości odżywcze jabłek”, „jabłko na deser”, „jabłko na obiad”).

Ucniowie zespołowo rozwiązują krzyżówki rozdane przez nauczyciela – hasło krzyżówki „Jabłkolandia” jest tytułem gry dydaktycznej.

Każdy zespół otrzymuje 5 arkuszy bloku technicznego A4 które będą tworzyły pola gry:

Zespół I (wartości odżywcze jabłek) – przygotowuje zadania o charakterze ruchowym np. *stań na prawej nodze*

Zespół II (jabłko na deser) – przygotowuje zadania o charakterze matematyczno – logicznym np. *jaka figura geometryczna ma trzy kąty jeśli nie znasz odpowiedzi cofasz się o dwa pola.*

Zespół III (jabłko na obiad) – przygotowuje pytania quizowe i zagadki np. *rumienią się w dłoni owoce ... jeśli nie znasz odpowiedzi na zagadkę tracisz kolejkę.*

Nauczyciel przygotowuje pole „start”, „meta” i przykładowy kafelek dla każdej drużyny. Lider zespołu prezentuje efekty działań.

Dzieci z nauczycielem na początku gry ustalają zasady (za każdym razem mogą być inne). Kafelki nie są numerowane, a ich kolejność w grze jest przypadkowa. Rozpoczynamy grę wg ustalonych zasad.

Po zakończonej grze nauczyciel omawia zadanie domowe (sposób realizacji i termin oddania) oraz podaje źródła informacji, z których dzieci mogą korzystać. Tematy zadań domowych umieszczone są na karteczkach – losach, które dzieci losowały na początku zajęć. Każdy uczeń wyszukuje i przygotowuje informacje na zadany temat na kartkach.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	Temat V Jedz jabłka, będziesz wielki (V tydzień) Każda grupa prezentuje przyniesione materiały (informacje, przepisy kulinarne, ilustracje, rysunki). Pod kierunkiem nauczyciela uczniowie tworzą album o jabłkach – każda grupa przygotowuje swój rozdział „wartości odżywcze jabłek”, „Jabłko na obiad”, „Jabłko na deser”.	
Prezentacja	Prezentacja przed zaproszonymi gośćmi albumu o jabłkach, degustacja kompotów i suszonych jabłek oraz gra dydaktyczna.	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• potrafi posługiwać się miarką, odczytywać temperaturę z termometru zaokiennego oraz odczytywać i zapisywać wyniki pomiarów,• potrafi odmierzyć ilości płynów za pomocą naczynia z podziałką,• potrafi współpracować w grupie,• wie, że jabłka są potrzebne dla organizmu,• potrafi stawiać i weryfikować hipotezy oraz wyciągać wnioski,• potrafi stosować barwy ciepłe w pracy plastycznej,• potrafi brać udział w dyskusji ora prezentować wyniki swojej pracy na forum,• potrafi zrobić kompot z jabłek wg przepisu.	

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III

Opracowanie: Anna Lelko, Karolina Płachecka – Kizyma, Małgorzata Poznar, Aleksandra Zienkiewicz

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska, mgr Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – „Moja klasa”

Interdyscyplinarność matematyka w korelacji z techniką, edukacją społeczną, zajęciami komputerowymi, edukacją polonistyczną, wychowaniem fizycznym oraz etyką.

Podstawa programowa

- Mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości
- Waży przedmioty, różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze.
- Zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000
- Zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej
- Rysuje figury w powiększeniu lub pomniejszeniu
- Uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji
- Rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji
- Podejmuje działalność twórczą
- Realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych
- Współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych
- Wyszukuje i korzysta z informacji
- Zna środowisko techniczne
- Realizuje „drogę” powstania przedmiotów od pomysłu do wytworu
- Dbą o bezpieczeństwo własne i innych podczas pracy
- Dbą o prawidłową postawę np. siedząc w ławce, przy stole
- Przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Cele projektu

- Przyporządkowanie uczniów do odpowiedniej wysokości ławek
- Zaprojektowanie makiety klasy
- Wykonanie makiety
- Wyszukiwanie informacji i posługiwanie się nimi w praktyce
- Posługiwanie się taśmą mierniczą
- Poznanie algorytmu dziesięciokrotnego pomniejszenia
- Prezentowanie wyników i dyskusja na ich temat
- Współdziałanie w grupie

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- Potrafisz sprawdzić, czy siedzisz w ławce dostosowanej do Twojego wzrostu
- Potrafisz zmierzyć wysokość ławki i krzesła
- Pomniejszasz zmierzone przedmioty
- Planujesz ustawienie poszczególnych elementów
- Potrafisz wykonać makietę zgodnie z planem
- Sprawnie korzystasz z informacji
- Potrafisz współpracować z kolegami i koleżankami.
-

Wykorzystanie pakietu multimedialnych opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

PLAN DZIAŁAŃ		
Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
Działania	<p><u>Zainicjowanie projektu</u> (aranżacja sytuacji projektowej np.: wycieczka, literatura, problem, zjawisko przyrodnicze, nurtujące pytania, hobby, pasje dzieci i nauczyciela itd.):</p> <p>Nauczyciel przedstawia uczniom temat projektu. Dyskutuje z uczniami na temat cykliczności wydarzeń na podstawie codziennych czynności, wyjaśnia iż każdy z nas wstaje rano, je śniadanko, idzie do szkoły, wraca do domu, je obiad, odrabia lekcje, pomaga rodzicom, je kolacje, myje się i idzie spać. Dzieci podają przykłady swoich zachowań, które następują jedno po drugim, wyciągają wnioski iż pomaga im to uporządkować i zorganizować swój dzień. Nauczyciel omawia z dziećmi plan działania w projekcie i wypracowuje wspólnie z nimi cele zajęć (na plakacie, który zostanie wywieszony w klasie).</p> <p><u>Spisanie kontraktu:</u></p> <p>Nauczyciel spisuje z dziećmi kontrakt, który mówi o obowiązkach wynikających z realizacji poszczególnych zadań projektowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kryteria pracy w grupach • Zadania domowe • Pomoc „lokalnych ekspertów” • Prezentacja efektów pracy <p><u>Wybór tematu</u> (w klasach I – III podaje nauczyciel, uczniowie mają prawo modyfikować, o ile jest taka potrzeba):</p>	<p>4 tygodnie (16 godz.)</p> <p>I etap – 4 godz.</p>

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

1. Moje miejsce pracy.
2. Taka dużżżaaa.... Klasa
3. Klasowy torcik.

Podział na grupy:

Temat I: *Moje miejsce pracy.*

Dzielimy uczniów na trzy grupy poprzez losowanie cukierków. Grupy będą miały takie same zadania, ale w grupie będą pełniły różne role.

Temat II: *Taka dużżżaaa....klasa.*

Dzielimy dzieci na trzy grupy poprzez losowanie kolorowych pasków, ukrytych w pięczkach. Każda grupa ma inne zadanie.

Temat III: *Klasowy torcik.*

Praca w całym zespole klasowym, przy pomocy Seniorów.

Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu (zadanie nauczyciela z możliwością modyfikowania, akceptacji i wyrażania dezaprobaty przez uczniów).

Nauczyciel przedstawia uczniom cele projektu, opracowuje wspólnie z nimi cele szczegółowe, które wypisane na plakacie będą wisiały w klasie w trakcie trwania całego projektu

Przygotowanie harmonogramu pracy, podział zadań (nauczyciel wspólnie z uczniami opracowuje harmonogram pracy i współuczestniczy w podziale zadań).

Nauczyciel prezentuje ramowy program projektu, harmonogram działań:		
Etap projektu	Działania	Czas realizacji
Sformułowanie celu projektu, problemów	<p>Przedstawienie założeń projektu</p> <p>Prezentacja - kryteria sukcesu</p> <p>Podział na grupy zadaniowe</p> <p>Zapoznanie z chronologią – cyklicznością zdarzeń, porządkowanie wydarzeń dnia codziennego</p>	1 godz.
Moje miejsce pracy	<p>Mierzenie uczniów, ważenie uczniów,</p> <p>Dobór odpowiednich ławek i krzesełek, wnioskowanie i dobranie odpowiednich ławek i krzesełek: uczniowie dowiadują się jak sprawdzić czy siedzą do swojego wzrostu ławce, mierzą wysokość ławki i krzeselka, dzieci inwentaryzują swoją klasę, dokonują pomiarów pomieszczenia oraz przedmiotów, które się w niej znajdują (meble, okna, drzwi).</p> <p>Poznają algorytm dziesięciokrotnego pomniejszania, uczą się pomniejszania</p>	3 godz.

		zmiierzonych przedmiotów.	
	Taka dużżzaaa....klasa	Planują pracę nad modelami pomniejszonych przedmiotów. Wykonują miniaturowe modele przedmiotów i sali.	4 godz.
	Klasowy torcik	Montaż całości makiety, przygotowują się do prezentacji.	4 godz. (z pomocą seniorów)
	Podsumowanie działań	Prezentacja makiety, ewaluacja projektu, dyskusja.	4 godz. (ze społecznością szkolną)
<p><u>Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy</u> (nauczyciel sugeruje i podpowiada gdzie szukać źródeł, z czego można korzystać, w czym może być pomocna inna osoba dorosła, uwzględnia propozycje dzieci).</p> <p>Nauczyciel opracowuje zestaw stron internetowych, literatury, czasopism i multimediiów, zawierających przydatne informacje.</p> <p><u>Realizacja projektu</u> (uczniowie samodzielnie pracują nad realizacją projektu, nauczyciel koordynuje działania).</p> <p>Temat I: Moje miejsce pracy.</p> <p>1. Podział na grupy- uczniowie zostają podzieleni na trzy grupy poprzez losowanie cukierków, zadaniem każdej z grup będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmierzenie wzrostu i wagi uczniów • Zmierzyć ławki i krzeselka 			

- Dobrać odpowiednią ławkę i krzesółko do swojego wzrostu
 - Podzielić role w grupie (sekretarz, lider, mierniczy)
2. Wprowadzenie w tematykę zajęć, uzasadnienie potrzeby pomiarów i ich konsekwencji, pokazanie cykliczności codziennych czynności.
 3. Planowanie – uczniowie analizują informację z różnych źródeł np. można zaprosić pracownika Sanepidu, przeanalizować dokumentację dotyczącą norm, zaprosić szkolną pielęgniarkę.
 4. Realizacja zadań: dokonanie wymaganych pomiarów według opracowanej karty pracy:

Zestawienie pomiarów

Rodzaj pomiaru	Jak jest?	Jak być powinno?
----------------	-----------	------------------

Wysokość ławki

Wysokość krzesółka

Wzrost ucznia -----

Waga ucznia -----

Uwagi dodatkowe:.....

5. Grupy dokonują pomiarów klasy i przedmiotów w klasie, wyniki zapisujemy na szarym papierze.
6. Wprowadzanie algorytm dziesięciokrotnego pomniejszenia, uczymy uczniów pomniejszania zmierzonych przedmiotów.
7. Dyskusja o wynikach pomiarów, analiza wyników, prezentacja wyników przez lidera grupy. Dokonujemy analizy pomiarów, wybieramy optymalne wyniki, cały zespół klasowy opracowuje zestawienie pomiarów, które w formie plakatu wieszamy w widocznym miejscu w klasie.
8. Przesadzenie uczniów w dostosowane do wzrost ławkę i krzesółka
9. Prosimy o przyniesienie na następne zajęcia: papieru, kleju, plasteliny, zapatek, taśmy klejącej, farbek, bibuły, brystolu,

pudełek różnej wielkości itd.

Temat II: Taka dużżżaaa.....klasa

- Zabawa wprowadzająca „Ruchomy plac budowy”
 Potrzebne: lina, deski, skrzynie, koce, kartonowe pudła, krzesła, skrzynki itp.
 Za pomocą prostych materiałów nauczyciel tworzy razem z dziećmi plac budowy, Wszyscy zastanowią się jak można wykorzystać zgromadzone elementy,. Można skonstruować np. z desek wahadłowe kładki, mostki z drewnianych skrzyń i desek, głębokie jamy z krzesel, kartonów i koców. Można ustawić różne przeszkody: kartony i skrzynie.
 Po zakończonej zabawie należy wskazać na panujący bałagan, dyskutujemy z dziećmi, co można zrobić aby go uporządkować, wnioskujemy iż porządek wpływa na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.
- Podział na grupy, przydzielenie ról. Grupa I – wykonanie modeli mebli, grupa II – modele krzesel i ławek, grupa III – pozostałe przedmioty do dekoracji
- Planowanie wykonania modeli klasy i przedmiotów.
- Wykonanie modeli przedmiotów.
- Ocena pracy w grupie poprzez:

I.p.	Kryteria	Ocena			Co można poprawić?
		tak	nie	czasami	
1.	Wszystkie osoby w grupie miały swoje role?				
2.	Czy mocno zaangażowałeś się w pracę?				
3.	Czy wykonałeś wszystkie powierzone Ci zadania?				

Temat III: Klasowy torcik

- Omówienie dotychczasowych efektów pracy.
- Przystąpienie do pracy, pokazanie dzieciom magicznej skrzyni z której mogą korzystać (materiały papiernicze, klej,

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyń
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<p>patyczki, wstążeczki, materiały itp.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Nauczyciel zainicjuje dyskusję: <ul style="list-style-type: none"> - jak przebiegała praca w grupie na ostatnich zajęciach? - jakie przedmioty tworzyłeś razem z kolegami, a które sam? Kiedy było Ci łatwiej? - gdzie powinieneś siedzieć i dlaczego? 4. Cały zespół wraz z pomocnikami (seniorzy) przystępuje do działania: <ul style="list-style-type: none"> - skleją model klasy - ustawiają przedmioty - dekorują klasę 5. Przerwywnik ruchowy np. Ciuciubabka Jedna z osób jest Ciuciubabką. Ciuciubabka musi mieć zawiązane oczy np. chustą. Pozostałe dzieci dotykając Ciuciubabkę muszą ją "kręcić" dookoła, i powtarzając słowa: Ciuciubabko kręć się kręć... po wypowiedzeniu tych słów, dzieci muszą uciekać, żeby Ciuciubabka ich nie złapała. Można oczywiście dotykać Ciuciubabkę, ale trzeba uważać, żeby nie zostać złapanym. Osoba, która zostanie złapana przez Ciuciubabkę, przejmuje rolę Ciuciubabki. 6. Przygotowanie prezentacji, podział ról (osoba odpowiedzialna za dźwięk, światło, osoba prowadząca itp.) 7. Prezentacja efektów pracy na forum szkolnym. 8. Ewaluacja działań, gadająca ściana – na samoprzylepnych karteczkach koloru żółtego zapisują czego się nauczyły, na niebieskich co im się najbardziej podobało, a na czerwonych co by zmienili. Karteczki przyklepamy na brystol, nauczyciel omawia wyniki. <p>Źródło opisów: M. Wagner „Nowe gry i zabawy dla badaczy przyrody” wyd. Jedność 2013</p>	
Prezentacja	<p>Temat I: Moje miejsce pracy. Plakat z celami zajęć, tabele pomiarów, analiza wyników, prawidłowe usadzenie uczniów.</p>	

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	Temat II: Taka dużżżaaa....klasa. Prezentacja modeli przedmiotów wykonanych w pomniejszeniu. Temat III: Klasowy torcik. Prezentacja efektów pracy na forum szkoły.	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">-potrafi mierzyć i ważyć przedmioty- zgodnie współpracuje w grupie- prezentuje efekty swojej pracy- analizuje wyniki swojej pracy- dokonuje oceny własnej pracy i oceny koleżeńskiej- potrafi wyszukać i przeanalizować informacje z różnych źródeł- pomniejsza przedmioty	

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III

Opracowanie: Anna Lelko, Karolina Płachecka – Kizyma, Małgorzata Poznar, Aleksandra Zienkiewicz

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i mgr Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – „Gdy segreguję zawsze dobrze się czuję”

Interdyscyplinarność - matematyka w korelacji z edukacją przyrodniczą, techniką, edukacją społeczną, zajęciami komputerowymi, edukacją polonistyczną, wychowaniem fizycznym oraz etyką.

Podstawa programowa

- Podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku
- Obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze
- Zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin
- Uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji
- Rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji
- Podejmuje działalność twórczą
- Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100
- Współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych
- Wyszukuje i korzysta z informacji
- Zna środowisko techniczne
- Podejmuje działalność plastyczną
- Dbą o bezpieczeństwo swoje i innych, orientuje się w stanach zagrożenia
- Dbą o bezpieczeństwo własne i innych podczas pracy
- Dbą o prawidłową postawę np. siedząc w ławce, przy stole
- Przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej.

Cele projektu

- Kształtowanie prawidłowego nawyku postępowania z odpadami

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- Pozyskanie praktycznej wiedzy o odpadach
- Nauka prawidłowej segregacji odpadów
- Wyszukiwanie informacji i posługiwanie się nimi w praktyce
- Prezentowanie wyników i dyskusja na ich temat
- Współdziałanie w grupie

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- Potrafisz prawidłowo postępować z odpadami
- Znasz zasady segregacji śmieci
- Otwarcie dyskutujesz i stawiasz pytania
- Sprawnie korzystasz z informacji
- Potrafisz współpracować z kolegami i koleżankami

Wykorzystanie pakietu multimedialnych opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

PLAN DZIAŁAŃ

Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
	<p><u>Zainicjowanie projektu</u> (aranżacja sytuacji projektowej np.: wycieczka, literatura, problem, zjawisko przyrodnicze, nurtujące pytania, hobby, pasje dzieci i nauczyciela itd.):</p> <p>Nauczyciel przedstawia uczniom temat projektu. Zwraca szczególną uwagę na problemy związane z odpadami, uwrażliwia dzieci</p>	

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyń
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Działania	<p>na piękno środowiska naturalnego wolnego od odpadów. Prezentuje filmy o tematyce ekologicznej.</p> <p><u>Spisanie kontraktu:</u></p> <p>Nauczyciel spisuje z dziećmi kontrakt, który mówi o obowiązkach wynikających z realizacji poszczególnych zadań projektowych.</p> <ul style="list-style-type: none">• Kryteria pracy w grupach• Zadania domowe• Pomoc rodziców i dziadków• Prezentacja efektów pracy <p><u>Wybór tematu</u> (w klasach I – III podaje nauczyciel, uczniowie mają prawo modyfikować o ile jest taka potrzeba):</p> <ol style="list-style-type: none">1. Segregacja- ważna akcja!2. Słoiczaki! Butelczaki! Papierzaki! – opadowe ludki <p><u>Podział na grupy:</u></p> <p>Temat I: Segregacja – ważna akcja. Temat II: Słoiczaki! Butelczaki! Papierzaki!- opadowe ludki</p> <p>Dzielimy uczniów na trzy grupy poprzez losowanie kart z obrazkami (butelka PET, słoik, gazeta). Grupy będą stałe, mają swoją nazwę, która pokrywa się z otrzymanym symbolem, pracują przez cały czas trwania projektu w jednej grupie.</p> <p><u>Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu</u> (zadanie nauczyciela z możliwością modyfikowania, akceptacji i wyrażania dezaprobaty przez uczniów).</p> <p>Nauczyciel przedstawia uczniom cele projektu, opracowuje wspólnie z nimi cele szczegółowe, adekwatne do nacobezu.</p>	4 tygodnie (20 godz.)
-----------	---	--------------------------

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

<p>Przygotowanie harmonogramu pracy, podział zadań (nauczyciel wspólnie z uczniami opracowuje harmonogram pracy i współuczestniczy w podziale zadań).</p> <p>Nauczyciel prezentuje ramowy program projektu, harmonogram działań:</p>		
Etap projektu	Działania	Czas realizacji
Sformułowanie celu projektu, problemów	<p>Przedstawienie założeń projektu</p> <p>Kryteria sukcesu – opracowanie celów szczegółowych</p> <p>Podział na grupy zadaniowe</p>	1 godz.
Segregacja- ważna akcja:	<p>Zdobywamy wiedzę o odpadach.</p> <p>Oglądamy filmy edukacyjne.</p> <p>Badanie ilości i rodzajów odpadów.</p> <p>Przeliczamy ile śmieci wytwarza nasza klasa (segregujemy i ważymy), a ile nasz dom (plastik, szkło i papier).</p> <p>Wykonywanie obliczeń, porównywanie ich.</p>	<p>1 godz.</p> <p>0,5 godz.</p> <p>1 godz.,</p> <p>1 godz.</p> <p>0,5 godz.</p>
Słoiczaki! Butelczaki! Papierzaki! – odpadowe ludki	<p>Prezentujemy domowe karty pracy.</p> <p>Wykonujemy plakat o odpadach – według podziału na grupy.</p> <p>Planujemy i wykonujemy odpadowe ludki.</p>	<p>1 godz.</p> <p>2 godz.</p> <p>3 godz.</p>
Podsumowanie działań	<p>Przygotowanie scenek dramatycznych.</p> <p>Prezentacja wykonanych prac,</p>	5 godz. (ze społecznością szkolną)

	ewaluacja projektu, dyskusja.	
<p><u>Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy</u> (nauczyciel sugeruje i podpowiada gdzie szukać źródeł, z czego można korzystać, w czym może być pomocna inna osoba dorosła, uwzględnia propozycje dzieci).</p> <p>Nauczyciel opracowuje zestaw stron internetowych, literatury, czasopism i multimediiów, zawierających przydatne informacje.</p> <p><u>Realizacja projektu</u> (uczniowie samodzielnie pracują nad realizacją projektu, nauczyciel koordynuje działania).</p> <p>Temat I: Segregacja – ważna akcja!</p> <ol style="list-style-type: none">1. Podział na grupy- uczniowie zostają podzieleni na trzy grupy poprzez losowanie kart z obrazkami (butelka PET, słoik, gazeta). Grupy będą stałe, mają swoją nazwę, która pokrywa się z otrzymanym symbolem, pracują przez cały czas trwania projektu w jednej grupie.<ul style="list-style-type: none">• Grupa I – Słoiczaki – uczniowie, którzy wylosowali kartę z obrazkiem słoika, ich zadaniem będzie opracowanie plakatu, zebranie informacji, mierzenie i ważenie ilości odpadów szklanych oraz przygotowanie scenki na temat szklanych odpadów.• Grupa II – Butelczaki – uczniowie, którzy wylosowali kartę z obrazkiem plastikowej butelki, ich zadaniem będzie opracowanie plakatu, zebranie informacji, mierzenie i ważenie ilości odpadów plastikowych oraz przygotowanie scenki na temat plastikowych odpadów.• Grupa III – Papierzaki – uczniowie, którzy wylosowali kartę z obrazkiem gazety, ich zadaniem będzie opracowanie plakatu, zebranie informacji, mierzenie i ważenie ilości odpadów papierowych oraz przygotowanie scenki na temat papierowych odpadów.2. Wprowadzenie w tematykę zajęć, dzięki krótkim filmom edukacyjnym – zarysowanie problemu.3. Planowanie – uczniowie analizują informację z różnych źródeł : na podstawie filmu, wcześniej przygotowanych krótkich		

charakterystyk danego rodzaju odpadu.

4. Realizacja zadań: dokonanie wymaganych pomiarów według opracowanej karty pracy (analiza zawartości klasowego kosza, nauczyciel wcześniej może przygotować osobny kosz na cele projektowe).

Potrzebne materiały: rękawiczki jednorazowe, duży pojemnik na śmieci, waga elektroniczna, worki do segregacji.

Wysypujemy śmieci na dywan, uczniowie z poszczególnych grup zadaniowych segregują śmieci, ważą je, wyniki zapisują i wrzucają do odpowiednich worków.

Następnie uzupełniają przygotowaną kartę pracy, obliczają średnią dwudniową i tygodniową ilość śmieci.

Klasowy kosz			
	Plastik	Szkło	Papier
Waga - dzisiaj			
Waga – 2 dzień			
Waga – 7 dni			
Suma:			

5. Dyskutujemy o wynikach pomiarów, analizujemy je, prezentacja wyników, umieszczamy wyniki w widocznym miejscu.
6. Prosimy o wypełnienie takiej samej karty w domu, prosimy o zbieranie śmieci w zależności od grupy i przyniesienie ich na następne zajęcia. Prosimy o przygotowanie dodatkowych informacji o wylosowanym rodzaju odpadów, przyniesienie wydrukowanych z dostępnych źródeł zdjęć lub zrobienie własnych zdjęć odpadów.

Temat II: Śłoiczaki! Butelczaki! Papierzaki! – odpadowe ludki

1. Zabawa wprowadzająca

Rozwiązujemy zadania:

- Mama segregowała odpady, wrzuciła do ustawionych pojemników 8 butelek szklanych, 5 plastikowych, 12 kartonów i dwie kanapki zrobiła Kasi do szkoły. Ile odpadów wyrzuciła mama? Która treść jest nieprzydatna do rozwiązania zadania?

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- Oblicz i ułóż liczby od najmniejszej do największej. Następnie odczytaj i zapisz hasło.

2+8=	20-2=	15+5=	10-2=	19-4=	20+10=	26-2=	25+3=
o	je	śro	Dbaj	sw	ko	do	wis

2. Analizujemy zebrane w domach dane dotyczące odpadów, porównujemy ich ilość w klasie i w domu, zastanawiamy się, dlaczego wyszły różne wyniki, dyskutujemy na temat: Co można zrobić aby zmniejszyć ilość odpadów?
3. Planujemy i wykonujemy plakaty pamiętając o obowiązujących kryteriach.

Kryteria do plakatu:

- Wszyscy członkowie grupy są zaangażowani w działanie
- Informacje pochodzą z minimum dwóch źródeł
- Zamieszczone informacje są krótkie
- Plakat zawiera zdjęcia lub rysunki
- Zawiera minimum jeden rebus
- Wykonany jest estetycznie

4. Ocena pracy w grupie poprzez uzupełnienie tabeli ocen:

Ocena plakatu			
	Tak	Nie	Czasami
Wszyscy członkowie grupy są zaangażowani w działanie			
Informacje pochodzą z minimum dwóch źródeł			
Zamieszczone informacje są krótkie			
Plakat zawiera zdjęcia lub rysunki			
Zawiera minimum jeden rebus			
Wykonany jest estetycznie			

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<p>5. Zabawa ruchowa według pomysłu nauczyciela</p> <p>6. Planujemy pracę przy odpadowych ludkach, grupy pracują z pomocą rodziców, dziadków. Wykorzystują materiały przyniesione z domu i przez nauczyciela.</p> <p>7. Tworzą odpadowego ludka według własnych pomysłów z materiałów przynależnych do danej grupy, jako narzędzia pomocnicze mają do wykorzystania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klej • taśma klejąca oraz taśma dwustronna • nożyce <p><i>Źródło opisów:</i> wg. pomysłu nauczyciela, film na http://www.tesco.pl/ekologia/eko-edukacja.php</p>	
Prezentacja	<p>Temat I: Segregacja - ważna akcja.</p> <p>Plakat z celami zajęć, analiza wyników, karty pracy – prezentacja dla uczniów klas młodszych.</p> <p>Temat II: Słoiczaki! Butelczaki! Papierzaki! – odpadowe ludki</p> <p>Prezentacja efektów pracy na forum szkoły.</p>	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodnie współpracuje w grupie - prezentuje efekty swojej pracy - analizuje wyniki swojej pracy - dokonuje oceny własnej pracy i oceny koleżeńskiej - potrafi wyszukać i przeanalizować informacje z różnych źródeł 	

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<ul style="list-style-type: none">- segreguje odpady- potrafi opisać wpływ odpadów na zanieczyszczenie środowiska	
--	--	--

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III.

Opracowanie: Emilia Cal-Przydział, Aleksandra Muszalska

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i mgr Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – „Żyj zdrowo i kolorowo”

Interdyscyplinarność : matematyka w korelacji z edukacją przyrodniczą, edukacją zdrowotną, edukacją polonistyczną, edukacją plastyczną, edukacją społeczną,

Podstawa programowa**Edukacja przyrodnicza**

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się,
- wie jakie warunki są konieczne do rozwoju roślin w szkolnych uprawach, hodowlach,

Edukacja zdrowotna

- Wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna;
- Potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych;

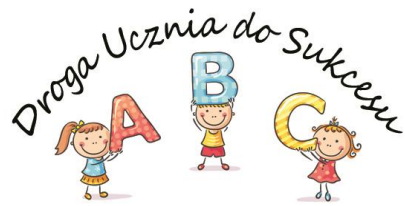
Edukacja matematyczna

- waży, odmierza i zapisuje wynik pomiaru,
- odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra,

Edukacja polonistyczna

- czyta teksty i recytuje wiersze;
- tworzy wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej;
- korzysta z informacji: wyszukuje w tekście potrzebne informacje,
- uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie, formułuje wnioski; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
- zna formy użytkowe: zaproszenie;
- wypowiada się w małych formach teatralnych

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Edukacja plastyczna

- podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura, kompozycje na płaszczyźnie;
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych

Edukacja społeczna

- współdziała podczas pracy w grupie,
- podejmuje obowiązki domowe; jest chętny do pomocy
- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka (tutaj: rolnik, ogrodnik, sadownik)

Cele projektu

- zdobycie wiedzy na temat zdrowego i właściwego odżywiania się,
- planowanie jadłospisu z uwzględnieniem 5 porcji warzyw, owoców lub soku,
- rozpoznawanie różnych owoców i warzyw po wyglądzie i smaku,
- zdobycie wiedzy n.t. witamin i ich właściwości,
- bezpieczna obsługa sokowirówki,
- ważenie owoców i warzyw,
- odmierzanie ilości zrobionych soków,
- wyszukiwanie informacji i korzystanie z nich w praktyce,
- współdziałanie podczas pracy w grupie,
- prezentowanie wyników swojej pracy oraz dyskusja na ich temat,
- właściwe i bezpieczne zachowanie się podczas obsługi urządzeń technicznych,

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- wiesz jak się właściwie odżywiać,
- układasz zdrowy jadłospis dla siebie i swojej rodziny,

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- potrafisz rozpoznać różne owoce i warzywa,
- wiesz jakie są witaminy i do czego są potrzebne,
- potrafisz zrobić sok w sokowirówce i prawidłowo odmierzyć jego ilość,
- umiesz posługiwać się wagą,
- wiesz, jak można przechować warzywa i owoce przez całą zimę;
- potrafisz zrobić sok z owoców lub/i warzyw, kolorowe kanapki, koktajl
- potrafisz zadawać pytania i udzielać odpowiedzi,
- potrafisz pracować w grupie,
- potrafisz przekazać swoją wiedzę i pomysły w formie prac plastycznych,

Wykorzystanie pakietu multimediiów opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

PLAN DZIAŁAŃ

Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
Działania	Zainicjowanie projektu : Nauczyciel przedstawia dzieciom temat projektu. Zachęca do spontanicznych wypowiedzi, wymiany doświadczeń i wiedzy, Wprowadzenie dzieci w tematykę projektu przez zabawę tematyczną „Robimy dzisiaj zakupy”. Ocena przydatności „kupionych” produktów pod względem wartości odżywczych. Pokazanie piramidy zdrowego żywienia. Dyskusja.	4 tygodnie Każdy temat

	<p>Nauka piosenki „Wiem co jem” (do melodii „Kolorowe jarmarki”)</p> <p>Wybór tematu (w klasach I – III podaje nauczyciel, uczniowie mają prawo modyfikować o ile jest taka potrzeba):</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Jesienne smaki II. Zdrowa zima III. Wiosenne smaki <p>Podział na grupy:</p> <p>Temat I. : Warzywa i owoce jesienią</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wycieczka do sadu lub ogrodu warzywnego. Jesienne prace w sadzie i ogrodzie. Praca ogrodnika i sadownika. • Uczniowie zostają podzieleni na grupy : warzywną i owocową. Każda grupa klasyfikuje i waży produkty ,z których można wykonać sok. Poznają budowę i właściwą obsługę sokowirówki. Z pomocą nauczyciela każda grupa robi sok. Następnie odmierza sok w kubeczkach posługując się pojęciami: litr, pół litra, ćwierć litra. • Rozmowa o właściwościach witamin zawartych w owocach i warzywach w oparciu o wiersz T. Karaszewskiego „Witaminowe abecadło” i własne doświadczenia dzieci. Wyszukiwanie informacji n/t witamin, ich niedoboru. <p>Oczy, gardło, włosy, kości zdrowsze są, gdy A w nich gości. A w marchewce, pomidorze, w maśle, mleku też być może.</p> <p>B - bądź bystry, zwinny, żwawy</p>	<p>realizowany jest przez tydzień w danej porze roku.</p> <p>5 dni</p>
--	--	--

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<p>do nauki i zabawy! W drożdżach, ziarnach i orzeszkach, w serach, jajkach B też mieszka. Naturalne witaminy lubią chłopcy i dziewczyny. Bo najlepsze witaminy to owoce i jarzyny. C - to coś na przeziębienie i najlepsze ran gojenie. C - porzeczka i cytryna świeży owoc i jarzyna ! Zęby, kości lepiej rosną kiedy D dostana wiosną. Zjesz ją z rybą, jajkiem, mlekiem, na krzywicę D jest lekiem. Naturalne witaminy lubią chłopcy i dziewczyny. Bo najlepsze witaminy to owoce i jarzyny.</p> <ul style="list-style-type: none">• Tworzenie zdrowego jadłospisu dla siebie i swojej rodziny w oparciu o piramidę zdrowia.• Praca plastyczna; wydzieranka „ Koszyk zdrowia” <p>Temat II.: Przetwory z warzyw i owoców – zimowe zapasy</p> <ul style="list-style-type: none">• Sposoby przechowywania warzyw i owoców w czasie zimy. Podział na grupy. Każda z grup opisuje inne sposoby	
--	--	--

	<p>przetwarzania warzyw i owoców. Degustacja przetworów warzywno - owocowych przyniesionych przez na-la i uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W oparciu o tekst L. Łącz „Drobnoustroje” rozmowa na temat higieny osobistej, higieny przygotowywania posiłków. Dobre i złe bakterie w żywieniu człowieka. Przygotowanie koktajlu z mrożonych owoców i naturalnego jogurtu. • „Zgadnij co jest w worku?” – rozpoznawanie owoców i warzyw oraz przetworów różnymi zmysłami. Wykonanie sałatki warzywnej lub owocowej. Zasady higieny podczas wykonywania sałatki oraz kulturalne ich spożywanie • Aktywność fizyczna i zdrowe odżywianie źródłem zdrowia. Na podstawie tekstu M. Kownackiej „ O grubej Balbinie, o Katarzynie i o pierzynie”. Uczniowie poznają czynniki wpływające na zdrowie. Organizacja zabaw zimowych na świeżym powietrzu. 	<p>5 dni</p>
	<p>Temat III: Nowalijki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wiosenne prace w ogrodzie – wycieczka. • Uczniowie zakładają hodowlę rzeżuchy i szczypiorku w klasowym kąci przyrody. Poznanie warunków potrzebnych roślinom do wzrostu. • Rozmowa na temat wartości odżywczych niektórych produktów spożywczych. Przedstawienie warzyw i owoców w 5 grupach kolorystycznych. Podział dzieci na grupy z godnie kolorem warzyw i owoców i wykonanie prezentacji obrazujących ich właściwości. (np. Grupa zielona: agrest, ogórek, szpinak, sałata – wpływ na układ krwionośny i nerwowy, grupa pomarańczowa – wzrok, grupa czerwona – praca serca, grupa biała – właściwości antybakteryjne i wirusowe itp.) Wykorzystanie atlasów i owoców. <p style="text-align: center;">lub</p> <p>podział dzieci na grupy A, B, C, D - wykonanie ilustrowanych fiszek mówiących o właściwościach witamin i źródłach ich</p>	<p>5 dni</p>

	<p>pochodzenia np. Witamina C podnosi odporność organizmu; źródła witaminy C- warzywa kapustne i owoce jagodowe, ...szukanie informacji w różnych źródłach, także wywiad ze szkolną pielęgniarką, z rodzicami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Po tygodniu uczniowie wykonują z nowalijek „wesole kanapki”. Przypomnienie zasad higienicznego przygotowania jedzenia. Zwrócenie uwagi na kolorystykę i kompozycję składników. • Organizacja i udział uczniów w turnieju wiedzy pt „Wiem, co jem” <p>Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy .</p> <p>Realizacja projektu (uczniowie samodzielnie pracują nad realizacją projektu, nauczyciel koordynuje działania).</p> <p><i>Źródło opisów: Program edukacyjny „Smak zdrowia”, „5 porcji warzyw, owoców lub soku”, książka Nauczyciela Nowe Już w Szkole, Internet, Atlas warzyw i owoców, wiersze: „Witaminowe abecadło” S. Karaszewskiego”, „Na straganie” J. Brzechwy, „O grubej Balbinie, o Katarzynie i o pierzynie” M. Kownackiej</i></p>	
Prezentacja	<p>Temat IV: Piknik rodzinny – zdrowo i kolorowo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w planowaniu pikniku rodzinnego – podsumowanie projektu. Napisanie zaproszenia na piknik rodzinny. • Wykonanie kukiełek do przedstawienia wiersza J. Brzechwy „Na straganie” ; nauka tekstu. • Konkurencje dla rodziców i dzieci – podział uczestników pikniku na grupy zgodne z kolorami warzyw i owoców. Każda grupa układa i rozwiązuje zagadki i łamigłówki dotyczące warzyw i owoców oraz ich pozytywnego wpływu na zdrowie człowieka, układa hasła - rymowanki promujące zdrowy styl życia, konkurs na pomysłowe wykorzystanie kartonów po sokach, konkurencje sportowe. 	2 tygodnie

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<ul style="list-style-type: none">• Prezentacja wiersza „Na straganie” - teatrzyk.• Wspólne przygotowanie zdrowego i kolorowego poczęstunku (sałatka, koktajl, sok, kanapki).	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• Potrafi ułożyć i stosować jadłospis uwzględniający 5 porcji warzyw, owoców lub soku• Rozumie, jak ważne dla zdrowia jest właściwe odżywianie, higiena i aktywność fizyczna• Wie, co to jest piramida żywienia i umie ją opisać• Zna niektóre witaminy i ich rolę w utrzymaniu zdrowia i sprawności człowieka• Potrafi pracować w grupie i włączyć rodzinę do swoich działań <p>Źródło: „Rozwijanie zainteresowań i zdolności matematycznych uczniów klas I-III” ORE</p>	

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III.

Opracowanie: Aleksandra Muszalska i Emilia Cal-Przydział

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – „Woda źródłem życia”

Interdyscyplinarność : edukacja przyrodnicza, edukacja matematyczna, edukacja polonistyczna, edukacja plastyczna, edukacja muzyczna, edukacja społeczna, zajęcia komputerowe.

Podstawa programowa**Edukacja przyrodnicza**

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin,
 - a) wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
 - b) znaczenie wody dla życia człowieka, roślin i zwierząt,

Edukacja matematyczna

- mierzy i zapisuje wynik pomiaru,
- odczytuje temperaturę,

Edukacja polonistyczna

- korzysta z informacji: wyszukuje w tekście potrzebne informacje,
- uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie, formułuje wnioski; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
- wypowiada się małych formach teatralnych,

Edukacja plastyczna

- Ilustruje sceny i sytuacje realne,

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura, kompozycje na płaszczyźnie,

Edukacja muzyczna

- zna i śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego,
- wyraża nastroj i charakter muzyki, pływając i tańcząc,

Edukacja społeczna

- współdziała podczas pracy w grupie,
- odróżnia, co jest dobre, a co złe,

Zajęcia komputerowe

- wyszukuje i korzysta z informacji,

Cele projektu

- zdobycie wiedzy na temat wody, źródła życia na Ziemi
- poznanie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin,
- przeprowadzanie doświadczeń potwierdzających stawiane hipotezy,
- wyszukiwanie informacji i korzystanie z nich w praktyce,
- współdziałanie podczas pracy w grupie,
- prezentowanie wyników swojej pracy oraz dyskusja na ich temat,
- właściwe zachowanie się podczas zabaw w wodzie i nad wodą

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- zdobywasz wiedzę o swojej planecie i życiu na niej
- przeprowadzasz doświadczenia badające właściwości wody

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- potrafisz pracować z mapą i globusem, znasz nazwy oceanów i kontynentów;
- potrafisz zadawać pytania i udzielać odpowiedzi,
- potrafisz pracować w grupie,
- sprawnie korzystasz z informacji w Internecie,
- potrafisz prowadzić obserwację przyrodnicze i dokumentujesz ją wyznaczony sposób,
- potrafisz przekazać swoją wiedzę i pomysły w formie prac plastycznych,

Wykorzystanie pakietu multimediiów opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

PLAN DZIAŁAŃ

Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
Działania	<p>Zainicjowanie projektu :</p> <p>Nauczyciel przedstawia dzieciom temat projektu. Zachęca do spontanicznych wypowiedzi, wymiany doświadczeń i wiedzy,</p> <p>Uczniowie zostają wprowadzeni w tematykę projektu przez obejrzenie prezentacji „Piękna planeta Ziemia” http://www.youtube.com/watch?v=0DyWbhV6lnA lub „Woda źródło życia” http://www.youtube.com/watch?v=qVL3Png9ZC8</p> <p>Po obejrzeniu prezentacji uczniowie próbują uzasadnić tytuł prezentacji, stworzyć zestaw pytań, na które chciałyby znaleźć odpowiedź.</p>	Cały rok szkolny, etapami, można tematykę dopasować do pór roku

- Dlaczego Ziemia nazywana jest Błękitną Planetą?
 - Jakie są rodzaje wód na Ziemi? (oceany, morza, rzeki, jeziora)
 - jakie zwierzęta i rośliny żyją w wodzie słonej, a jakie w słodkiej?
 - czy może istnieć życie bez wody?
 - jakie są właściwości wody?
 - jak ludzie wykorzystują wodę? (woda do picia, dla roślin, źródło pokarmu, higiena, wypoczynek, źródło energii odnawialnej, środek transportu...)
 - czy woda może być niebezpieczna?
- Spisanie kontraktu:
Nauczyciel spisuje z uczniami kontrakt, mówiący o obowiązkach wynikających z realizacji zadań w projekcie, zgodnej współpracy w zespole.
- Wybór tematów
- I. Czy bez wody można żyć?**
1. Co to jest woda?
 2. Komu jest potrzebna? (doświadczenie- pobieranie wody przez rośliny, obecność wody w glebie)
- II. Jaką wodę mamy na Ziemi?**
1. Rodzaje wód na Ziemi- praca z globusem i mapą. Nazwy oceanów, mórz, większych rzek i jezior. Podział wód na : słodka i słona, wody płynące i stojące; doświadczenie- słona woda i bursztyn (albo jajko)
 2. Czy wszyscy na Ziemi mają tyle samo wody?- nazwy kontynentów

3. Jakie woda ma właściwości? (stany skupienia, rozpuszczalność różnych substancji, napięcie powierzchniowe, krążenie wody w przyrodzie) doświadczenia: parowanie i skraplanie, zamarzanie i zwiększenie objętości, przybieranie kształtu naczynia,

4. Życie roślin i zwierząt w środowisku wodnym i nad wodą.

5. Co zanieczyszcza wodę? Jaką wodę powinni pić ludzie? Kto bada czystość wód? Co to są BIOWSKAŹNIKI?

III. Jak wykorzystujemy wodę?

1. Woda w domu

2. Woda w rolnictwie (hodowla zwierząt, uprawa roślin, stawy hodowlane)

3. Transport wodny (śródlądowy i morski)

4. Woda jako źródło energii (elektrownie, młyny wodne)

5. Wypoczynek nad wodą (sporty wodne, wędkarstwo)

6. Czy wodę trzeba oszczędzać? (Skąd się bierze woda w kranie- wodociągi i kanalizacja. Oczyszczalnie ścieków.

Sposoby oszczędzania wody)

7. 22 marca- Światowy Dzień Wody

IV. Czy woda jest groźna?

1. Powodzie- przyczyny, skutki, sposoby zachowania się podczas alarmu powodziowego.

2. Bezpieczne zabawy w wodzie i nad wodą.

	<p>Podział na grupy:</p> <p>TEMAT I Czy bez wody można żyć?</p> <ul style="list-style-type: none"> Grupy(2-3) opisują fizyczne właściwości wody i porównują własne spostrzeżenia (pytania pomocnicze może przygotować nauczyciel) <ul style="list-style-type: none"> - ciecz, bezbarwna, bez zapachu, przyjmuje kształt naczynia , w którym się znajduje; Każda grupa sprawdza, czy roślina(biały kwiat-frezja, stokrotka) pobiera wodę z naczynia, dodając do wody inny barwnik spożywczy. Stawiają hipotezy, sprawdzają efekt po 2 dniach, wyciągają wnioski. Porównują łodygę kwiatka do rurki do napojów. Wspólne (bez podziału na grupy) lub jako praca domowa, sprawdzenie, czy w glebie jest woda- doświadczenie przeprowadzane na dworze, w ciepły, słoneczny dzień- na spulchnionej ziemi ustawia się szklany słoje do góry dnem. Po pewnym czasie ścianki słoja pokryją się parą wodną. <p>TEMAT II Jaką wodę mamy na Ziemi?</p> <ul style="list-style-type: none"> Badanie właściwości słonej i słodkiej wody: tonięcie lub pływanie przedmiotów przy powierzchni w zależności od stopnia zasolenia wody. Grupy szukają informacji o zasobach wodnych, miejscach pustynnych, dotkniętych suszą na różnych kontynentach, „magazynach wody” na lodowcach i biegunach i przedstawiają wyniki swojej pracy. (multimedialna pomoc dydaktyczna „Młody hydrolog”). Wspólne stworzenie mapy świata z zaznaczeniem w.w. miejsc. Stany skupienia wody- pomiar temperatury, warunki przejścia z jednego stanu w drugi, szybkość parowania wody w zależności od powierzchni parowania; zwiększenie się objętości marznącej wody 	<p>3-4 dni</p> <p>1 dzień</p> <p>2-3 dni</p>
--	---	--

6. zagłębienie terenu, w którym płynie rzeka
7. naturalne zbiorniki słodkiej wody stojącej
8. miejsce, gdzie rzeka wpada do morza
9. słodka woda płynąca
10. w nim słona woda
11. wylęgną się z żabich jajeczek

HASŁO: Skarby Ziemi

- *Wędrówki kropli wody*-napisanie przez grupy krótkiego opowiadania o tym, jak woda krąży w przyrodzie, prezentacja opowiadań z wykorzystaniem ilustracji.

TEMAT III Jak wykorzystujemy wodę?

Grupy wypisują sposoby wykorzystania wody (burza mózgów) :

W domu	W gospodarstwie rolnym	Jako źródło transportu	Jako źródło energii
do gotowania	Dla zwierząt	Transport morski-statki, kutry, żaglówki, ...	Młyn
do mycia	Do podlewania roślin	Transport rzeczny	Elektrownia wodna
do prania	Do mycia		
...	...		

Prezentują swoje prace. Szacują, gdzie zużywa się najwięcej wody, gdzie się ją marnuje, a gdzie zanieczyszcza.

Podają propozycje, jak każdy z nas może na co dzień oszczędzać wodę.

• **Skąd się bierze woda w kranie?**

- stawianie hipotez
- ułożenie puzzli ze schematem prostej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
- ustalenie, że należy oszczędzać wodę w oparciu o własne doświadczenia i wiersz Ludwika Jerzego Kerna „Kiedy odkręcam kran w łazience...”
- badanie zanieczyszczeń wody z różnych próbek- z kranu, z kałuży, z rzeki; filtrowanie wody przez bibułę, piasek- zasada działania oczyszczalni ścieków;
- -co brudzi naszą wodę?- propozycje dzieci, np. ścieki, nawozy, wyciek paliwa ze statku
- -układanie haseł- rymowanek zachęcających do oszczędzania wody, np. *Gdy umyjesz zęby, ręce, dobrze zakręć kran w łazience! Każda kropla, drogie dzieci, to jest cenny skarb na świecie! Kąpać się w wannie jest przyjemnie, ale pod prysznicem- oszczędnie... itp.*

• **Wypoczynek nad wodą**

Oglądanie zdjęć z wakacji przedstawiających zabawy nad morzem, nad jeziorem. Konkurs między drużynami na podanie jak największej liczby nazw sportów związanych z wodą. Wykonanie łódek techniką Origami, umieszczenie ich na wcześniej wykonanych makietach morza, rzeki i jeziora.

Układanie haseł na temat bezpieczeństwa podczas zabaw w wodzie i nad wodą:

Np. Kąp się tylko w dozwolonych miejscach. Nie wchodzić do wody zaraz po posiłku. Nie skacz na główkę.Na łódkę lub

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<p>kajak zakładaj kapok. Malowanie plakatów z wykorzystaniem ułożonych haseł. Wystawa prac na szkolnym korytarzu.</p> <p>TEMAT IV Czy woda jest groźna?</p> <p>Zabawa orientacyjno-porządkowa „Uwaga, powódź” jako wprowadzenie w temat zajęć. Próba odpowiedzi na pytanie „Dlaczego ludzie boją się powodzi?”. Ustalenie przyczyn powstawania powodzi w oparciu o ilustracje lub film:</p> <ul style="list-style-type: none">- ulewne deszcze;- roztopy wiosenne;- zatory na rzece, np. z kry;- duże fale i sztorm na morzu; <p>Spotkanie dzieci ze strażakami, obejrzenie sprzętu ratowniczego, pracujących pomp. Poznanie różnych sygnałów alarmowych i sposobów reagowania na nie oraz właściwego zachowania podczas alarmu powodziowego. Numery alarmowe.</p>	
Prezentacja	<p>Przygotowanie na szkolnym korytarzu kącika: ODKRYWCY TAJEMNIC WODY lub MŁODZI HYDROLODZY</p> <ul style="list-style-type: none">- Pokaz roślin kwitnących, które pobrały zabarwioną wodę widoczną w białych płatkach kwiatów- wystawienie przygotowanych makiet różnych ekosystemów wodnych- pokaz plakatów i haseł n.t. oszczędzania wody i bezpieczeństwa nad wodą- prezentacja ułożonych puzzli ze schematem sieci wodno-kanalizacyjnej oraz schematem krążenia wody w przyrodzie.- głośne czytanie innym uczniom opowiadań „Wędrówki kropli wody”	

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Refleksja i ocena (ewaluacja)	Uczeń: Uczniowie podczas wielu różnych działań <ul style="list-style-type: none">• poznają tajemnice wody,• potrafią zmierzyć, zapisać i odczytać wyniki pomiaru temperatury wody w różnych stanach skupienia,• potrafią uzasadnić, dlaczego Ziemię nazywa się błękitną planetą,• potrafią opisać życie roślin i zwierząt w różnych ekosystemach wodnych.• rozumieją potrzebę oszczędzania wody, wiedzą jak to robić.• znają sposoby zachowania się podczas alarmu powodziowego i wiedzą na czym polega praca strażaka.• potrafią stawiać hipotezy i je weryfikować, szukać informacji w różnych źródłach• potrafią pracować w grupie i zaprezentować wyniki swoich prac. <p>Źródło: „Rozwijanie zainteresowań i zdolności matematycznych uczniów klas I-III” ORE</p>	
---	--	--

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III

Opracowanie: Katarzyna Bezak, Jolanta Korzystko, Magdalena Piłera, Izabela Światała

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

SCENARIUSZ PROJEKTU- ZAMKI W POLSCE

Interdyscyplinarność: edukacja przyrodnicza, edukacja matematyczna, edukacja polonistyczna, edukacja plastyczna, edukacja muzyczna, edukacja społeczna, zajęcia komputerowe

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Podstawa programowa:**Edukacja polonistyczna**

- Uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji
- Wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci
- Tworzy w formie pisemnej i ustnej kilkudzaniową wypowiedź
- Uczestniczy w rozmowach także inspirowanych literaturą, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski
- Pisze czytelnie, estetycznie, dba o poprawność gramatyczną i ortograficzną
- Wypowiada się w małych formach teatralnych

Edukacja społeczna

- Zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje,
- Zna najważniejsze wydarzenia historyczne miejscowości, w której mieszka.

Edukacja matematyczna

- Odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim
- Porządkuje chronologicznie daty
- Zauważa, że jedna figura jej powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej, rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu

Zajęcia komputerowe

- Przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe
- Nawiguje po stronach w określonym zakresie

Zajęcia techniczne

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- Zna środowisko techniczne na tyle, że orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku
- Orientuje się w rodzajach budowli
- Przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały oraz narzędzia

Edukacja muzyczna

- Wyraża nastroj i charakter muzyki, pływając i tańcząc
- Tańczy podstawowe kroki prostego tańca

Cele projektu

- Zapoznanie z pojęciem zamek i architekturą zamków.
- Poznanie stylu życia na zamku; ubiór, taniec, czas wolny.
- Kształtowanie umiejętności korzystania z Internetu i aplikacji internetowych.
- Wirtualna wędrówka do Zamku na Wawelu oraz piesza wycieczka do Grodźca.
- Poznanie technik zbierania i analizowania informacji.
- Umiejętność prowadzenia obserwacji.
- Rozwijanie sprawności manualnej, wykonanie zamku wybraną techniką.
- Usprawnienie analizatora wzrokowego, słuchowego i kinestetyczno-ruchowego.
- Rozwijanie umiejętności prawidłowej współpracy w grupie.

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- Potrafisz powiedzieć, co to jest zamek i z jakich składa się elementów.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- Potrafisz opisać ubiór ludzi średniowiecza.
- Potrafisz opisać w kilku zdaniach zamek Grodziec.
- Potrafisz wyszukać potrzebne informacje w Internecie
- Potrafisz zatańczyć prosty układ tańca dworskiego.
- Potrafisz zbudować zamek z wykorzystaniem zebranych materiałów.
- Potrafisz odczytać i zapisać liczby w systemie rzymskim.
- Potrafisz wymyśleć i napisać legendę.
- Potrafisz zgodnie współdziałać w grupie.

Wykorzystanie pakietu multimediów opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

PLAN DZIAŁAŃ

Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
---------------	---	--

Działania	<p>Zainicjowanie projektu (aranżacja sytuacji projektowej np.: wycieczka, literatura, problem, zjawisko przyrodnicze, nurtujące pytania, hobby, pasje dzieci i nauczyciela itd.):</p> <p>Nauczyciel przedstawia dzieciom temat projektu. Zaprasza uczniów na wirtualną wycieczkę do Krakowa za pomocą aplikacji Google Maps oraz zgromadzonych albumów, fotografii i widokówek.</p> <p>Spisanie kontraktu:</p> <p>Nauczyciel spisuje z uczniami kontrakt mówiący o obowiązkach wynikających z realizacji projektu, np. zachowanie podczas wycieczki, zasady współpracy w grupie, sposób gromadzenia informacji i prezentacji wykonanych zadań oraz wyników obserwacji.</p> <p>Wybór tematu (w klasach I – III podaje nauczyciel, uczniowie mają prawo modyfikować o ile jest taka potrzeba):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jak ludzie żyli w zamkach? 2. Robimy makietę zamku. 3. Piesza wycieczka do zamku Grodziec. 4. Konkurs wiedzy o zamkach: Wawel, Zamek Królewski w Warszawie, Grodziec. <p>Podział na grupy:</p> <p>Temat 1:</p> <p>Brak podziału na grupy.</p> <p>Temat 2:</p> <p>Dzieci dzielone są na grupy w zależności od wylosowanych kolorowych karteczek. Wszystkie grupy wykonują zamki według</p>	4 tygodnie
-----------	--	------------

własnych pomysłów, będą one podlegać ocenie w czasie konkursu. Każda grupa otrzyma dodatkowe zadania konkursowe do wykonania.

Temat 3:

Brak podziału na grupy

Temat 4:

Brak podziału na grupy.

Prezentacja prac grup, zamku, tańca, legend.

Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu (zadanie nauczyciela z możliwością modyfikowania, akceptacji i wyrażania dezaprobaty przez uczniów).

Cel ogólny: zapoznanie uczniów z architekturą i stylem życia w średniowieczu

Cel :

- Zapoznanie z pojęciem zamek i architekturą zamków.
- Poznanie stylu życia na zamku; ubiór, taniec, czas wolny.
- Kształtowanie umiejętności korzystania z Internetu i aplikacji internetowych.
- Wirtualna wędrówka do Zamku na Wawelu oraz piesza wycieczka do Grodzca.
- Poznanie technik zbierania i analizowania informacji.
- Umiejętność prowadzenia obserwacji.

- Rozwijanie sprawności manualnej, lepienie zamku z gliny.
- Usprawnienie analizatora wzrokowego, słuchowego i kinestetyczno-ruchowego.
- Rozwijanie umiejętności prawidłowej współpracy w grupie.

Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy (nauczyciel sugeruje i podpowiada gdzie szukać źródeł, z czego można korzystać, w czym może być pomocna inna osoba dorosła, uwzględnia propozycje dzieci).

- Internet

- Encyklopedia

- Przewodniki

Realizacja projektu (uczniowie samodzielnie pracują nad realizacją projektu, nauczyciel koordynuje działania).

Temat 1: Jak ludzie żyli w zamkach?

1. Zajęcia w sali komputerowej. Uczniowie korzystają z aplikacji internetowej Google Maps, odwiedzają Zamek na Wawelu w Krakowie i zamek Królewski w Warszawie. Oglądają widokówki, stare fotografie i ilustracje.
2. Wyszukują informacje na temat zamków, losują kartkę z nazwą zamku, a następnie w programie Word piszą krótką notatkę na jego temat i wstawiają zdjęcia.
3. Wyszukują informacje na temat ubioru ludzi zamieszkujących zamki. Oglądają zdjęcia, następnie tworzą kolejną notatkę o ubiorze i wstawiają fotografię.
4. Nauczyciel pomaga uczniom w selekcjonowaniu informacji, rozmieszczeniu tekstu, przypomina o sformatowaniu tekstu i

obrazów. Sprawdza prace a następnie pomaga uczniom wydrukować ich karty informacyjne w kolorze.

5. Uczniowie tworzą broszurę, zawierającą wszystkie karty informacyjne.
6. Uczniowie wymieniają się mailowo kartami informacyjnymi i układają pytania do otrzymanych informacji. Następnie drogą elektroniczną przesyłają pytania nauczycielowi, który sprawdza ich poprawność i wysyła informację zwrotną do ucznia. Z otrzymanych od uczniów pytań nauczyciel układa pytania do konkursu.
7. Uczniowie korzystają z aplikacji YouTube, gdzie oglądają średniowieczne tańce oraz słuchają muzyki zespołu „Cornu Cervi”, grającego muzykę średniowieczną wykonywaną na instrumentach z tej epoki.
8. Nauka tańca dworskiego. Reagowanie ruchem na muzykę średniowieczną, odtwarzanie figur tanecznych i tworzenie prostego układu.

Temat 2: Robimy makietę zamku.

1. Podział uczniów na grupy poprzez losowanie kolorowych karteczek. Każdy kolor przyporządkowany jest jednemu ze stanowisk pracy.
2. Przygotowanie stanowisk - przejrzanie i dobór odpowiednich materiałów.
3. Planowanie pracy dotyczącej budowy zamku – dyskusja o tym, co należy zrobić, z jakich elementów będzie składał się zamek, wyłonienie lidera, podział zadań.
4. Wykonanie makiety zamku według własnych pomysłów.
5. Napisanie w grupach legendy o zamku.
6. Dokonanie samooceny swojej pracy.

Temat 3: Piesza wycieczka do zamku Grodziec.

1. Zebranie się nauczycieli i uczniów w szkole. Rozmowa na temat zachowania podczas wycieczki, przypomnienie o zasadach bezpieczeństwa.
2. Piesza wycieczka do zamku Grodziec.
3. Rozdanie i omówienie kart pracy.
4. Zwiedzanie zamku wraz z przewodnikiem, wypełnianie kart pracy.

**Karta pracy
Zamek Grodziec**

Odpowiedz na pytania.

1. Z którego roku pochodzą pierwsze wzmianki o zamku?
2. Kto był pierwszym właścicielem zamku?
3. Na jakiej skale zbudowany został zamek?
4. W którym roku zamek został wpisany do rejestru zabytków?
5. Jaki szlak przebiega przy zamku?

6. W jakim stylu architektonicznym został zbudowany zamek?
7. Wymień jeszcze dwóch innych właścicieli zamku
8. Co zniszczyło zamek w 1633 roku podczas wojny 30-letniej?
9. Kto był ostatnim właścicielem zamku?
10. Jak nazywa się turniej rycerski organizowany w zamku?
11. Jak inaczej nazwiemy pałac główny?
12. Kto obecnie dzierżawi zamek?

KARTA PRACY	
1. Zaznacz, które elementy zamków można zaobserwować w zamku	
Element budowli	Opis lub rysunek
FOSA	
MOST ZWODZONY	
MURY OBRONNE	
WIEŻA	
KRUŻGANKI	
STUDNIA	
DZIEDZINIEC	
PŁASKORZEŻBY	

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	RZEŹBA	
	2. Zapisz w pięciu zdaniach o czym opowiada legenda o zamku.	
	3. Przedstaw za pomocą rysunku wyrażenia z wycieczki.	
	4. Stworzenie opisu zamku na podstawie karty pracy, broszury informacyjnej, Internetu, dołączenie zdjęć, ulotek.	

Temat 4: Konkurs wiedzy o zamkach.

1. Konkurs; ocena zbudowanych zamków, ocena legend, wypełnienie kart konkursowych (z pytaniami stworzonymi przez uczniów), wypełnienie karty matematycznej z cyframi rzymskimi.
2. Nagrody dla grupy, która wygrała – korony.
3. Wykonanie przez uczestników przećwiczonego układu tanecznego.

**KARTA PRACY
 CYFRY RZYMSKIE**

1. Połącz liczbę z odpowiednim znakiem rzymskim.

1	7	4	9	5	11	3	10
IX	III	X	IV	VII	V	XI	I

2. Obok nawy miesiąca napisz odpowiedni znak rzymski.

maj -	listopad -	czerwiec -
luty -	sierpień -	grudzień -

3. Rozwiąż zadanie z treścią. Na pierwszym zegarze zaznacz godzinę rozpoczęcia wycieczki a na drugim godzinę zakończenia wycieczki.

Wycieczka do Zamku Grodziec rozpoczęła się o godzinie 8.15. Dzieci szły przez 45 minut, następnie odpoczywały przez 15 minut i znowu szły 45 minut. O której godzinie dotarli na miejsce?

rozpoczęcie

zakonczenie

Obliczenia:

Odpowiedz:

4. Przelóż jeden element tak, aby równanie było prawdziwe. Zapisz działanie obok.

1. V + VI = IX
2. V + III = III
3. V + III = I
4. I - IV = VI
5. VI + III = II
6. II - V = III

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Prezentacja	Wystawa makiet zamków. Tańce i zabawy przy muzyce dworskiej. Uczta królewska.	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	Uczeń: Wymienia elementy charakterystyczne dla budowli. Zna liczby rzymskie. Potrafi opowiedzieć legendę związaną z zamkiem.	

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III

Opracowanie: Ewa Rajca, Joanna Sube, Jadwiga Tryniecka

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – "Sekrety wody"

Edukacja matematyczna w korelacji z edukacją przyrodniczą, edukacją plastyczną, edukacją polonistyczną, zajęciami komputerowymi, wychowaniem fizycznym.

Podstawa programowa

Edukacja matematyczna:

Uczeń:

- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000; rozumie dziesiętkowy system pozycyjny;
- odmierza płyny różnymi miarkami;
- odczytuje temperaturę;
- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu, używając określeń: góra, dół, przód, tył, w prawo, w lewo oraz ich kombinacji;
- ustala równoliczność porównywanych zestawów elementów mimo obserwowanych zmian w ich układzie; porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$);
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100;
- mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia;
- waży przedmioty, różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze;

Edukacja polonistyczna:

- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci,
- uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski; poszerza

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

zakres słownictwa i struktur składniowych,

Edukacja plastyczna:

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),

Edukacja społeczna:

- kształtowanie zachowań sprzyjających do ochrony środowiska i jego zasobów;

Edukacja przyrodnicza:

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek;
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin - znaczenie powietrza i wody dla życia człowieka, roślin i zwierząt;
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach typu śnieżyca, lawina, powódź; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach

Zajęcia komputerowe:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie;
- wyszukuje informacje i korzysta z nich:
 - a) przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe,
 - b) dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,
 - c) odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;

Zajęcia techniczne:

- realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- a) przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,
- b) rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
- c) posiada umiejętności:
- odmierzania potrzebnej ilości materiału,
 - cięcia papieru, tektury itp.,
 - montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna:

- przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń;
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się;
- dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole;
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem.

Cele projektu

- odmierzanie ilości płynu za pomocą szklanki
- prezentowanie wyników swojej pracy oraz dyskusja na ich temat
- wyszukiwanie informacji i korzystanie z nich w praktyce
- zgodne i twórcze współdziałanie podczas pracy w grupie

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- potrafisz odmierzać płyny

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- dokonujesz obliczeń w zakresie 1000
- potrafisz wykonać plakat na podany temat
- sprawnie korzystasz z informacji w Internecie
- potrafisz wykonać prezentację multimedialną
- potrafisz przyjąć powierzone przez grupę zadanie i zgodnie pracujesz podczas jego realizacji uwzględniając zdanie innych i proponując własne rozwiązania

Wykorzystanie pakietu multimedialnych opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

PLAN DZIAŁAŃ

Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
Działania	<p>Zainicjowanie projektu (aranżacja sytuacji projektowej np.: wycieczka, literatura, problem, zjawisko przyrodnicze, nurtujące pytania, hobby, pasje dzieci i nauczyciela itd.):</p> <p>Rozbudzanie wyobraźni uczniów. Nauczyciel puszcza nagranie muzyki relaksacyjnej, z nagraniem szumu morza, wodospadu, deszczu, płynącej rzeki, kapiącej woda w kranie, mycie naczyń, Dzieci określają, czego dotyczą te dźwięki, które słyszeli? Sugerują tematykę projektu. Nauczyciel przedstawia dzieciom temat projektu. Omawia z dziećmi plan działania i nakreśla na poziomie ogólnym czego będą mogli nauczyć się w trakcie 4 tygodni realizacji.</p> <p>Spisanie kontraktu:</p> <p>Nauczyciel spisuje z uczniami kontrakt, który mówi o obowiązkach wynikających z realizacji zadań w projekcie, np. wykonywanie prac domowych oraz określa możliwości wkładu dzieci w projekt, np. prezentacja wykonanych przez siebie</p>	4 tygodnie

prac lub możliwość zaproszenia do działań rodzica jako asystenta.

Wybór tematu (w klasach I – III podaje nauczyciel, uczniowie mają prawo modyfikować o ile jest taka potrzeba):

1. Czy można żyć bez wody?
2. Stany skupienia wody.
3. Co pływa, co tonie, czyli wodne eksperymenty.
4. Woda na wagę złota.

Podział na grupy:

1. Temat I. **Czy można żyć bez wody?**

Dzieci dzielone są na trzy grupy poprzez losowanie karteczki z numerem 1-3. Każda z grup będzie wykonywać te same doświadczenia i prezentować swoje spostrzeżenia i wnioski.

2. Temat II. **Stany skupienia wody.**

Dzieci podzielone są na trzy grupy poprzez odliczanie do trzech. Każda grupa dostaje swoją nazwę - "Lód", "Płyn" i "Gaz", które wiążą się z doświadczeniem wykonywanym przez grupę.

3. Temat III. **Co pływa, co tonie, czyli wodne eksperymenty**

Klasa podzielona na trzy grupy poprzez losowanie patyczków w trzech kolorach. Każda grupa wykonuje doświadczenia z wodą i prezentuje efekty na forum klasy.

4. Temat IV. **Woda na wagę złota**

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

<p>Podział klasy na trzy grupy. Dzieci ustawione trójkami. Każdy rząd tworzy jedną grupę. Grupa pierwsza, na podstawie ćwiczeń i doświadczeń, przygotowuje prezentację dotyczącą oszczędzania wody w życiu codziennym - plakat, grupa II - prezentację o znaczeniu wody w PowerPoint, grupa trzecia - projekt małej oczyszczalni wody.</p> <p>Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu (zadanie nauczyciela z możliwością modyfikowania, akceptacji i wyrażania dezaprobaty przez uczniów).</p> <p>Nauczyciel przedstawia uczniom cele ogólne projektu oraz opracowuje z uczniami listę celów szczegółowych dla wszystkich.</p> <p>Przygotowanie harmonogramu pracy, podział zadań (nauczyciel wspólnie z uczniami opracowuje harmonogram pracy i współuczestniczy w podziale zadań).</p> <p>Nauczyciel przedstawia ramowy program projektu z podziałem na tygodnie.</p> <p>Tydzień 1 - Woda źródłem życia</p> <p>Tydzień 2 - Stany skupienia wody</p> <p>Tydzień 3 – Co pływa, co tonie, czyli wodne eksperymenty</p> <p>Tydzień 4 - Woda na wagę złota</p> <p>Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy (nauczyciel sugeruje i podpowiada gdzie szukać źródeł, z czego można korzystać, w czym może być pomocna inna osoba dorosła, uwzględnia propozycje dzieci).</p> <p>Nauczyciel przygotowuje zestaw stron internetowych, broszur oraz spis literatury, która może zawierać pomocne dzieciom informacje.</p>	
--	--

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Realizacja projektu (uczniowie samodzielnie pracują nad realizacją projektu, nauczyciel koordynuje działania).

Temat I. Czy można żyć bez wody?

1. Zabawa w skojarzenia - "woda", która jest zapowiedzią tematu zajęć.

Uczniowie siedzą w kręgu i kolejno mówią, co kojarzy im się z wodą. Tworzą mapę myśli.

Potem samodzielnie czytają wiersz M. Barańskiej "Bezcenny dar":

Kran się zepsuł, kapie woda,
a tu każdej kropli szkoda!
Nie wiesz czemu? Ruszże głową!
Ja odpowiedź mam gotową.

Pierwsza rzecz – człowieka ciało.
Źle, gdy wody w nim za mało!
Niechaj każdy zapamięta:
wszyscy ludzie i zwierzęta
co dzień wody potrzebują.
Bez niej dobrze się nie czują!
A rośliny? Oczywiście!
Schną bez wody roślin liście.
Cóż zostałyby z przyrody
bez codziennej porcji wody?

Dzięki wodzie: mycie, pranie,
gotowanie i sprzątanie,
odpoczynek w dni pogodne

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

oraz wszelkie sporty wodne.
Także transport – statki płyną,
nim do portu gdzieś zawiną.
Elektrownie – prąd dla ludzi.
W młynach też się woda trudzi.

Lecz złe rzeczy tym się zdarzą,
którzy wodę zlekceważą,
bowiem bywa niebezpieczna!
Nawet rzeczka mała, grzeczna
wielkie czynić może szkody,
gdy się wiosną stopią lody.

„Woda, wody, wodą, wodzie” –
słychać wszędzie, zawsze, co dzień.
Skarbem jest bezcennym woda!
Napraw kran, bo wody szkoda.

Na podstawie wiersza wyjaśniają co to znaczy, że woda jest bezcennym darem. Odpowiadają na pytanie: „Do czego używamy wody w życiu codziennym?”

2. Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę związaną ze znaczeniem wody. Wyjaśnia dlaczego Ziemia nazywana jest "błękitną planetą". Informuje, że na dzisiejszych zajęciach spróbują znaleźć odpowiedzi na pytania: Gdzie w przyrodzie obecna jest woda? Komu i do czego jest potrzebna? Przypomina też, że woda bywa groźnym żywiołem. Uczniowie przypominają, jak należy zachować się w sytuacji, gdy woda zagraża naszemu bezpieczeństwu.

3. Podział klasy na 3 grupy.

Uczniowie otrzymują zadania. Czytają instrukcje, analizują polecenia. Oglądają otrzymane materiały.

Grupy w wyniku dokonanych doświadczeń mają odpowiedzieć na pytanie: "Gdzie w przyrodzie można znaleźć wodę?" " Komu i do czego jest potrzebna?"

Grupa I - instrukcja nr 1

Zetrzyjcie na tarce jabłko i marchew. Pomarańczę wyciśnijcie na wyciskarce. Utarte marchewki i jabłka połóżcie na podwójnie złożoną gazę. Wyciśnijcie sok do szklanki. Sprawdźcie, w którym pojemniku otrzymaliście najwięcej płynu. Opiszcie jego kolor, zapach i ilość.

Spróbujcie odpowiedzieć na pytanie: Czy owoce i warzywa zawierają wodę?

Karta obserwacji

L.p.	Warzywo/owoc	Barwa	Zapach	Ilość
1	Pomarańcza			
2	Marchewka			
3	Jabłko			

Wniosek: Co otrzymaliście po starciu owoców i warzyw?

.....

Grupa II - instrukcja 2

Zastanówcie się czy powietrze zawiera wodę?

Do jednej szklanki włóżcie kawałki lodu, drugą zostawcie bez żadnej zawartości. Po chwili sprawdźcie dotykając co się dzieje ze

szklankami? zaobserwujcie co dzieje się na zewnętrznej powierzchni szklanki.

1. Uzupełnijcie zdania.

Szklanka z lodem jest i na zewnątrz Znajdująca się w powietrzu woda na zewnątrz zimnej szklanki).

W powietrzu znajduje się, która osadza się na zimnych przedmiotach w postaci

(Szklanka z lodem jest chłodniejsza i na zewnątrz wilgotna. Znajdująca się w powietrzu woda skropliła się na zewnątrz zimnej szklanki). W powietrzu znajduje się woda, która osadza się na zimnych przedmiotach w postaci kropelek.

Grupa III - instrukcja nr 3

Macie płatki różnych kwiatków, zieloną sałatę, liście pietruszki. Rozetnijcie liście, rozetrzyjcie płatki kwiatów w palcach. Co wyczuwacie? Możecie wykorzystać lupę i chusteczki papierowe.

Odpowiedzcie na pytania:

1. Co wyczuwasz po roztarciu płatków kwiatu?

2. Co dzieje się z liściem po rozcięciu?

(W palcach wyczuwamy wilgoć, woda wydziela się po przecięciu liści).

4. Planowanie - po podziale na grupy uczniowie zapoznają się z instrukcją wykonywanych doświadczeń. Wybierają spośród siebie lidera, sekretarza i osoby pomocnicze.

5. Doświadczenia

Grupy przystępują do wykonania zadań na poszczególnych stacjach doświadczeń. Formułują i zapisują wnioski na swoich

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<p>kartach. Po 10 minutach przechodzą na kolejne stanowisko (stację). <i>/W obwodzie są trzy stacje/.</i></p> <p>6. Zabawy ruchowe na boisku szkolnym lub sali gimnastycznej. W trakcie wykonywanych ćwiczeń dzieci mają obserwować swoją skórę.</p> <p>Przez kilka minut wykonują ćwiczenia gimnastyczne: wymachy rąk, nóg, przysiady.</p> <p>Zabawa ruchowa "Ryby w sieci":</p> <p>Nauczyciel dzieli klasę na dwa równoliczne zespoły. Jeden to koło - sieć, drugi to ryby znajdujące się w sieci. Ryby próbują wydostać się z sieci w bezpieczny sposób. Po upływie ustalonego czasu, prowadzący przerywa grę, liczy ryby, którym udało się uciec. Następuje zmiana ról. Wygrywa zespół, w którym więcej ryb wydostało się z sieci.</p> <p>7. Dyskusja i stawianie hipotez - uczniowie rozmawiają z nauczycielem na temat swoich przypuszczeń co do omawianych zagadnień. Uczniowie prezentują wyniki swoich doświadczeń i obserwacji. Odczytują wspólnie zredagowane wnioski.</p> <p>Podsumowaniem zajęć jest samodzielne uzupełnianie przez uczniów kart pracy oraz wspólne przygotowanie i konsumpcja soku wytworzonego podczas doświadczenia.</p> <p>Uczniowie oceniają atrakcyjność zajęć, własne zaangażowanie i przydatność zdobytej wiedzy.</p>	
--	--	--

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Karta pracy

Woda to wielki skarb. Zajmuje większą część powierzchni Ziemi niż lądy. W przyrodzie jest bardzo ważna. Bez niej byłoby niemożliwe. Woda jest w rzekach, jeziorach.....,..... i Zawierają ją również owoce i Znajduje się też w naszym Wody potrzebują, rośliny i zwierzęta.

Temat II: Stany skupienia wody

1. Wprowadzenie do tematu - rozwiązanie zagadki:

"Mokra zagadka"
Krople kapiące z kranu,
głębiny oceanów,
potoki, strugi, rzeki
i łezka spod powieki,
i mżawka, i ulewa,
szron na zmarzniętych drzewach,
kra, co spływając chudnie,
chłód, co wypełnia studnie,
powódź, co wszystko łyka,
i para znad czajnika,
bałwany - pasibrzuchy
lód na kałużach kruchy,
mgła skoro świt rozlana,
grzywacze (fale, piana),
lawina w Himalajach
i grad jak kurze jaja,
sopel na wąsach dziadka

i zupa bardzo rzadka,
i rosa na jagodach -
cóż to takiego?

2. Wyjaśnienie tytułu wiersza, wypowiedzi na temat jego treści.
3. Ciche czytanie wiersza i podkreślenie fragmentów mówiących o tym, w jakiej postaci występuje woda w przyrodzie.
4. Podział klasy na grupy i przydział zadań do wykonania (instrukcje):

Grupa I – PŁYN

Zadanie 1. Zaobserwuj barwę oraz zapach wody.

Co się stanie, gdy włożymy pojemnik z wodą do zamrażalnika? Jak nazywa się ten proces?

Uzupełnij zdania:

Woda jest cieczą (barwa)..... oraz (zapach) Pod wpływem (wysokiej?, niskiej?) temperatury zmienia stan skupienia na (stały?, gazowy?), czyli zamienia się w lód. Proces ten nazywa się (parowaniem, skraplaniem, topnieniem czy zamarzaniem?)

Zadanie 2. Przelej wodę ze szklanki do naczynie o różnych kształtach. Czy zmienił się kształt wody? Czy woda wypełnia całe naczynie?

Uzupełnij zdanie:

Woda swojego kształtu. Przyjmuje kształt, w którym się znajduje. Woda wypełnia to naczynie (całkowicie?, częściowo?)

Zadanie 3. Podrzyj kawałek papieru na drobne fragmenty. Wrzuć je do wody. Co obserwujesz?

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

<p>Czy będąc nad jeziorem zauważyłeś na powierzchni wody owady? Dlaczego mogą się one poruszać na wodzie? <i>Wykorzystaj zgromadzone słowniki, leksykony, czasopisma przyrodnicze.</i></p> <p>Uzupełnij zdania:</p> <p>Na powierzchni wody wytwarza się powierzchniowa.</p> <p>Kawałki papieru, podobnie jak owady i, utrzymują się na powierzchni wody, ponieważ są lekkie i nie przebijają powierzchniowej wody.</p> <p>Zadanie 4. W jakiej formie występuje ciekła woda w przyrodzie? Podkreśl właściwe.</p> <p>Rzeka, śnieg, grad, morze, sopel lodu, kra, chmura, szron, deszcz, mgła, góra lodowa</p> <p>Grupa II – LÓD</p> <p>Zadanie 1. Zaobserwuj co się dzieje z kostką lodu położoną na twojej dłoni. Uzupełnij zdanie:</p> <p>Pod wpływem (wysokiej?, niskiej?)temperatury lód zmienia swój stan skupienia ze stałego na (gazowy?, ciekły) Mówimy, że wtedy lód(co się z nim dzieje?)</p> <p>Zadanie 2. W jakiej temperaturze woda zamarza, a lód zaczyna się topić? Zaznacz właściwe:</p> <p>-1 C, 0 C, +1 C</p>	
---	--

Zadanie 3. Zaobserwuj co się dzieje z kawałkiem lodu pod wpływem uderzenia.

Uzupełnij zdania:

Pod wpływem uderzenia lód na mniejsze kawałki. Świadczy to o tym, że lód jest (jaki?)

Zadanie 4. Włóż kawałki lodu do naczynia z wodą. Co obserwujesz? Uzupełnij zdanie:

Lódpo powierzchni wody. Świadczy to o tym, że jest (cięższy?, lżejszy) od wody w stanie ciekłym.

Zastanów się, w jakiej sytuacji widzisz w przyrodzie takie zjawisko?

Zadanie 5. Zaobserwuj jaka część kostki lodu znajduje się pod wodą, a jaka nad jej powierzchnią. Na podstawie obserwacji wyjaśnij, dlaczego góry lodowe są niebezpieczne dla statków.

Zadanie 6. W jakiej formie występuje w przyrodzie woda w stałym stanie skupienia?

Podkreśl właściwe:

Śnieg, grad, morze, rosa, sople lodu, kra, chmura, szron, deszcz, gołoledź, góra lodowa, lodowiec

Grupa III – GAZ

Zadanie 1. Odpowiedz na pytania:

- Gdzie znajduje się para wodna?
- W jakim stanie skupienia znajduje się woda w postaci pary wodnej?
- Czy parę wodną można zobaczyć?

	<p>Zadanie 2. Jak nazywa się proces zmiany gazowego stanu skupienia na ciekły? Uzupełnij tekst wstawiając w puste miejsca następujące słowa: para wodna, chłodne, skraplanie, mroźne, oziębienie.</p> <p>W idni z naszych ust i nosów unoszą się śmieszne „obłoczki”. Jest to, która uległa na skutek Dzięki temu możemy ją zauważyć.</p> <p>Zadanie 3. Jaki kształt ma para wodna skoro jest gazem? Uzupełnij zdanie:</p> <p>Para wodna(ma, nie ma?)własnego kształtu i przybiera kształt (czego?), w którym się znajduje wypełniając je (całkowicie?, częściowo?).....</p> <p>Zadanie 4. Chuchnij na lusterko. Co obserwujesz? Uzupełnij zdania:</p> <p>Po chuchnięciu na lusterko pojawiły się na nim wody, ponieważ w powietrzu wydychanym znajduje sięNa chłodnym lusterku uległa ona(zamarznięciu?, skropleniu?)</p> <p>5. Planowanie - po podziale na grupy uczniowie zapoznają się z instrukcją wykonywanych doświadczeń. Wybierają spośród siebie lidera, sekretarza i osoby pomocnicze.</p> <p>6. Doświadczenia - Grupy przystępują do wykonania zadań na poszczególnych stacjach doświadczeń. Formułują i zapisują wnioski na swoich kartach.</p> <p>7. Dyskusja i stawianie hipotez - uczniowie rozmawiają z nauczycielem na temat swoich przypuszczeń co do omawianych zagadnień. Uczniowie prezentują wyniki swoich doświadczeń i obserwacji. Odczytują wspólnie zredagowane wnioski do poszczególnych zadań. Nauczyciel koryguje i dopowiada istotne fakty.</p>	
--	--	--

8. Na podsumowanie zajęć uczniowie w parach układają rozsypankę w taki sposób, by właściwości i rolę wody w przyrodzie dopasować do odpowiedniego stanu skupienia wody. Otrzyma się wówczas schemat:

STAN SKUPIENIA WODY:

STAŁY- lód

- Jest w niewielkim stopniu wykorzystywana przez istoty żywe
- Jest krucha
- Ma określony kształt
- Tworzy warstwę chroniącą przed mrozem zimujące w glebie organizmy
- Wiosną tworzy krę na rzekach i jeziorach

CIEKŁY

- Jest najczęściej wykorzystywana przez istoty żywe
- Przyjmuje kształt naczynia (zbiornika), w którym się znajduje
- Jest wchłaniana przez rośliny
- Na jej powierzchni tworzy się błonka powierzchniowa

GAZOWY:

- Jest niewidoczna
- Chroni drogi oddechowe przed wysuszeniem
- Wypełnia całe naczynie

Sprawdzenie poprawności ułożenia rozsypanki poprzez wspólne ułożenie jej na tablicy. Głośne odczytanie schematu z tablicy.

Poprawnie ułożoną rozsypankę uczniowie wklejają do zeszytu jako notatkę z lekcji.

10. Zadanie pracy domowej dla chętnych:

Wypełnij słoik wodą, włóż go do woreczka, a następnie do zamrażalnika. Po kilku godzinach zaobserwuj co się stało. Wyniki obserwacji oraz wnioski zanotuj w zeszytcie.

Temat III. Co pływa, co tonie, czyli wodne eksperymenty

1. Wprowadzenie do tematu – rozwiązanie krzyżówki, której hasło brzmi: „wodne eksperymenty”:

				W	o	d	a			
			m	O	r	z	e			
s	t	u	D	n	i	a				
		p	i	N	g	w	i	n		
s	t	a	t	E	k					
		u	l	E	w	a				
				K	r	a				
		r	o	S	a					
		s	o	P	e	l				
s	ł	o	ń	c	E					

		s	z	R	o	n			
			r	Y	n	n	a		
		c	h	M	u	r	a		
			d	E	s	z	c	z	
			ś	N	i	e	g		
			k	u	T	e	r		
s	t	a	n	y					

1. Bez niej nie można żyć...
2. Jego fale szumią..
3. Dawniej czerpano z niej wodę wiadrem..
4. Bohater „Zaczarowanej zagrody”..
5. Pływasz nim po morzu..
6. Mocno padający deszcz..
7. Łód płynący po rzece..
8. Krople wody na trawie rankiem..
9. Zwisa z dachu zimą..
10. Topi śnieg..Kryształki lodowe na trawie..
11. Odprowadza wodę z dachu..

12. „Płynie” po niebie..

13. Kapie z nieba..

14. W zimie za oknem..

15. Rybacy wypływają nim na połów..

16. Trzy skupienia wody..

2. Podział klasy na 3 grupy i przydział zadań do wykonania.

Grupa I – Instrukcja

Uczniowie mają do dyspozycji: naczynie z wodą, plastelina, drewniany klocek, moneta 5 gr, klucz, styropian, kartka papieru, korek od butelki, piórko, guzik, itp.

Wrzuc do naczynia z wodą każdy z tych przedmiotów i zaobserwuj, co się z nim dzieje. Tonie, czy nie ? Tonie szybko, czy wolno? Zaznacz w tabeli wyniki swoich obserwacji.

PRZEDMIOT	PŁYWA		TONIE
	SZYBKO	WOLNO	
PLASTELINA			
DREWNIANY KLOCEK			
MONETA 5 GR			
METALOWY KLUCZ			

STYROPIAN			
KARTKA PAPIERU			
KOREK OD BUTELKI			
PIÓRKO			
DREWNIANY GUZIK			

Grupa II - instrukcja

Uczniowie mają do dyspozycji: 4 szklane naczynia z wodą, łyżeczki, cukier, piasek, sól, mąka.

Do każdego naczynia wsyp przygotowane substancje, zamieszaj łyżeczką i obserwuj. Swoje obserwacje zapisz w tabeli.

SUBSTANCJA	ROZPUSZCZA SIĘ	NIE ROZPUSZCZA SIĘ
CUKIER		
PIASEK		
SÓL		

MĄKA		
Grupa III - instrukcja		
Uczniowie mają do dyspozycji: dwa szklane pojemniki,, woda, sól, łyżka, piłeczka pingpongowa, surowe jajko, jabłko.		
<hr/>		
PRZEDMIOT	WODA SŁODKA	WODA SŁONA
JAJKO		
PIŁECZKA PINGPONGOWA		
JABŁKO		
Do jednego z pojemników wsyp 6 łyżek soli i dokładnie wymieszaj. Do drugiego pojemnika wlej taką ilość wody, aby poziom w obu pojemnikach był taki sam. Wkładaj przygotowane przedmioty najpierw do pojemnika ze słodką wodą potem z wodą słoną. Obserwuj, co będzie się działo. Swoje obserwacje zapisz w tabeli:		
<hr/>		
<ol style="list-style-type: none"> Planowanie – po podziale na grupy uczniowie zapoznają się z instrukcją wykonania doświadczeń. Wybierają spośród siebie lidera, sekretarza i osoby pomocnicze. Doświadczenia – grupy przystępują do wykonania zadań na poszczególnych stacjach doświadczeń. Formułują i zapisują wnioski na swoich kartach pracy. 		

5. Dyskusja i stawianie hipotez - uczniowie rozmawiają z nauczycielem na temat swoich przypuszczeń co do omawianych zagadnień. Uczniowie prezentują wyniki swoich doświadczeń i obserwacji. Odczytują wspólnie zredagowane wnioski do poszczególnych zadań. Nauczyciel koryguje i dopowiada istotne fakty.

Temat IV: Woda na wagę złota

1. Podział klasy na 3 grupy.

Grupa I wykonuje plakat dotyczący oszczędzania wody w życiu codziennym

Grupa II - przygotowuje prezentację w PowerPoint

Grupa III – wykonuje projekt małej oczyszczalni wody.

2. Wprowadzenie- Nauczyciel prowadzi rozmowę z uczniami na temat konieczności mądrego gospodarowania wodą . Uczniowie wyszukują informacji w Internecie na temat dziennego zużycia wody przez jednego mieszkańca Polski. W oparciu o znalezione informacje obliczają zużycie dzienne wody swojej rodziny. Otrzymane wyniki pozwalają dzieciom uświadomić sobie konieczność oszczędzania jej.

3. Uczniowie otrzymują zadania. Oglądają przygotowane materiały, wybierają te, które będą im potrzebne.

Grupa I – plakat

Uczniowie mają do dyspozycji różne materiały plastyczne: brystol, arkusze szarego papieru, farby, pędzle, kredki, papier

kolorowy, klej, nożyczki, kolorowe czasopisma, bibułę. Z dostępnych materiałów wykonują plakat zachęcający do oszczędzania wody.

Grupa II – prezentacja w PowerPoint

Nauczyciel zapewnia uczniom dostęp do komputerów . Zadaniem uczniów jest wykonanie prezentacji o znaczeniu wody z wykorzystaniem informacji ze stron internetowych .

Grupa III - projekt małej oczyszczalni wody

Uczniowie mają do dyspozycji następujące materiały: plastikową butelkę(zakręcona, bez dna), pojemnik na wodę, watę, węgiel drzewny, piasek, żwir, drobne kamienie, naczynie z zanieczyszczoną wodą, łyżeczka.

Wykonaj filtr, który pozwoli oczyścić wodę z zanieczyszczeń i śmieci. Do zakręconej butelki, odwróconej do góry dnem włóż kolejno: watę, węgiel drzewny, piasek, żwir i drobne kamienie. Do przygotowanego „ filtra” wlej brudną wodę. Odczekaj chwilę,

Umieść butelkę nad pustym pojemnikiem i odkręć zakrętkę . Obserwuj co dzieje się z wypływającą wodą.

-
4. Dyskusja i stawianie hipotez - uczniowie rozmawiają z nauczycielem na temat swoich przypuszczeń co do omawianych zagadnień. Uczniowie prezentują wykonane zadania.
-

Źródło opisów:

- R. Trzeźniowski - *Gry i zabawy ruchowe*

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Teresa Gałczyńska „ Ten piękny tajemniczy świat”;</i> - <i>Stefania Elbanowska, Joanna Kosmala „ Tajemnice wody”;</i> - <i>Wojciech Dziabaszewski „ Zielone zadania”;</i> - <i>Jadwiga Krzyżewska „ Aktywizujące metody i techniki w edukacji”</i> - <i>Lidia Skrzypczyk Woda w przyrodzie - scenariusz zajęć kształcenia zintegrowanego klasa III</i> - <i>Dariusz Rusinek „ Mały naukowiec – zabawy eksperymentalne dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym z zakresu fizyki i chemii”</i> 	
Prezentacja	<p>Uczniowie zapraszają kolegów z młodszych klas, opowiadają o przeprowadzonych doświadczeniach z wodą. Demonstrują model filtra oczyszczającego wodę i pokazują sposób jego działania. Przedstawiają wykonaną przez siebie prezentację multimedialną o znaczeniu wody w przyrodzie. Plakat zachęcający do oszczędzania wody, który jest efektem ich działalności plastycznej, umieszczają w widocznym miejscu w szkole.</p>	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi odmierzać płyny, • potrafi brać udział w dyskusji oraz prezentować wyniki swojej pracy na forum, • potrafi wyszukać informacje i korzystać z nich w praktyce • potrafi zgodnie i twórczo współdziałać podczas pracy w grupie • potrafi stawiać i weryfikować hipotezy 	

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ – PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Dla klasy III

Opracowanie: Joanna Sube, Ewa Rajca, Jadwiga Tryniecka, Krystyna Śmieszek -Świątalska

stworzony w ramach projektu „Droga ucznia do sukcesu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Przeznaczony do realizacji dla I etapu edukacyjnego

Recenzenci: mgr Aneta Watemborska i Izabella Głogowska

Publikacja upowszechniana bezpłatnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

SCENARIUSZ PROJEKTU – „Leśni detektywi”

Interdyscyplinarność (matematyka w korelacji z: plastyką, wychowaniem fizycznym i edukacją zdrowotną, edukacją przyrodniczą, edukacją społeczną, zajęciami komputerowymi, edukacją polonistyczną).

Podstawa programowa**Edukacja polonistyczna. Uczeń:**

- dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,
- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych, uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne,
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta z encyklopedii przeznaczonych dla dzieci,
- uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski; poszerza zakres słownictwa,

Edukacja muzyczna uczeń:

- świadomie i aktywnie słucha muzyki (wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie) oraz określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki,

Edukacja plastyczna. Uczeń:

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Edukacja społeczna. Uczeń:

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi innych, pomaga słabszym i potrzebującym;
- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

Edukacja przyrodnicza. Uczeń:

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;
- opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie,
- nazywa oraz wyróżnia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski;
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo); chroni przyrodę: nie śmieci,
- szanuje rośliny, zachowuje ciszę, pomaga zwierzętom;
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna. Uczeń:

- klasyfikuje obiekty i tworzy proste serie;
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000; rozumie dziesiętkowy system pozycyjny;
- ustala równoliczność porównywanych zestawów elementów mimo obserwowanych zmian w ich układzie; porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =);
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych
- używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np.

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu, używając określeń: góra, dół, przód, tył, w prawo, w lewo oraz ich kombinacji; dostrzega symetrię

Zajęcia komputerowe. Uczeń:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie;
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;
- przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe
- odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;
- tworzy teksty i rysunki:
- Zajęcia techniczne. Uczeń:
 - posiada umiejętności:
 - odmierzenia potrzebnej ilości materiału,
 - cięcia papieru, tektury itp.,
 - montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna. Uczeń:

- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

Cele projektu

- Wielozmysłowe poznawanie przyrody i wyrabianie emocjonalnego stosunku do organizmów żywych .

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

- Poznanie różnych sposobów odczytywanie i zapisywanie wyników pomiaru ,
- dokonywanie prostych obliczeń
- prezentowanie wyników swojej pracy oraz dyskusja na ich temat,
- zachowanie się zgodnie z normami i przepisami w sytuacji kryzysowej,
- wyszukiwanie informacji i korzystanie z nich w praktyce,
- współdziałanie podczas pracy w grupie.
- udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach

Kryteria do oceny opisowej (nacobezu)

- potrafisz poznawać przyrodę za pomocą różnych zmysłów
- potrafisz mierzyć i szacować wielkość różnymi sposobami
- dokonujesz obliczeń w zakresie 100
- potrafisz zadawać pytania i udzielać odpowiedzi
- potrafisz wykonać plakat na podany temat
- potrafisz zachować się w sytuacji zagrażającej twojemu życiu i zdrowiu, w obliczu niebezpieczeństwa
- potrafisz prowadzić obserwację przyrodniczą i dokumentujesz ją w wyznaczony sposób
- sprawnie korzystasz z informacji w Internecie
- wiesz jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie i aktywność fizyczna
- wiesz jak udzielić pierwszą pomoc

Wykorzystanie pakietu multimedialnych opracowanych na potrzeby realizacji programu nauczania „Droga ucznia do sukcesu”.

Biuro Projektu:
 EVACO Sp. z o.o.
 ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
 tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
 www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

PLAN DZIAŁAŃ		
Etap projektu	Opis działania, propozycje zajęć do pracy z dziećmi	Czas realizacji/ uwagi nauczyciela
Działania	<p>Zainicjowanie projektu (aranżacja sytuacji projektowej np.: wycieczka, literatura, problem, zjawisko przyrodnicze, nurtujące pytania, hobby, pasje dzieci i nauczyciela itd.):</p> <p>Nauczyciel odtwarza z płyty odgłosy lasu. Dzieci rozpoznają i nazywają wysłuchane odgłosy. Dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniami z bezpośredniego kontaktu z lasem. Nauczyciel przedstawia dzieciom temat projektu. Omawia z dziećmi plan działania i nakreśla na poziomie ogólnym czego będą mogły nauczyć się w trakcie 3 tygodni realizacji (każdy tydzień w innej porze roku).</p> <p>Spisanie kontraktu:</p> <p>Nauczyciel spisuje z uczniami kontrakt, który mówi o obowiązkach wynikających z realizacji zadań w projekcie, np. wykonywanie prac domowych oraz określa możliwości wkładu dzieci w projekt, np. prezentacja wykonanych przez siebie prac lub możliwość zaproszenia do działań rodzica jako asystenta.</p> <p>Wybór tematu (w klasach I – III podaje nauczyciel, uczniowie mają prawo modyfikować o ile jest taka potrzeba):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barwy, zapachy, odgłosy i smaki jesieni. 2. Warstwy lasu - jakie rośliny i zwierzęta w nich występują. 	3 tygodnie

<p>3. Wakacje tuż, tuż - jesteśmy bezpieczni w lesie.</p> <p>Podział na grupy:</p> <p>1. Temat I. Barwy, zapachy, odgłosy i smaki jesieni.</p> <p>Dzieci podzielone są na 3 grupy poprzez losowanie z pudełka jednego z 3 obrazków, wyrażającego zadanie. Grupy te będą miały podczas wycieczki zebrać materiały związane z przydzielonym zadaniem. Pierwsza grupa zajmuje się hasłem "barwy jesieni" , druga - "odgłosy jesieni" i trzecia - "smaki jesieni".</p> <p>2. Temat II. Warstwy lasu - jakie rośliny i zwierzęta w nich występują.</p> <p>Dzieci podzielone na 4 grupy poprzez losowanie kartek z z nazwami - runo, podszyt, krzewy, drzewa. Pierwsza grupa bada i omawia runo leśne, druga - podszyt, trzecia - krzewy i czwarta drzewa.</p> <p>3. Temat III. Wakacje tuż, tuż - jesteśmy bezpieczni w lesie.</p> <p>Nie zakłada się podziału na grupy.</p> <p>Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu (zadanie nauczyciela z możliwością modyfikowania, akceptacji i wyrażania dezaprobaty przez uczniów).</p> <p>Nauczyciel przedstawia uczniom cele ogólne projektu (por. powyżej) oraz opracowuje z uczniami listę celów szczegółowych dla każdego z nich; np.:</p> <p>Przygotowanie harmonogramu pracy, podział zadań (nauczyciel wspólnie z uczniami opracowuje harmonogram pracy i współuczestniczy w podziale zadań).</p>	
--	--

<p>Nauczyciel przedstawia program ramowy projektu na rok szkolny:</p> <p>Wrzesień/październik: barwy, zapachy, odgłosy i smaki jesieni.</p> <p>Kwiecień/maj: warstwy lasu.</p> <p>Czerwiec: bezpieczeństwo w lesie.</p> <p>Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy (nauczyciel sugeruje i podpowiada gdzie szukać źródeł, z czego można korzystać, w czym może być pomocna inna osoba dorosła, uwzględnia propozycje dzieci).</p> <p>Nauczyciel przygotowuje zestaw stron internetowych, broszur oraz literatury, która może zawierać pomocne dzieciom informacje.</p> <p>Realizacja projektu (uczniowie samodzielnie pracują nad realizacją projektu, nauczyciel koordynuje działania).</p> <p>1. Temat I. Barwy, zapachy, odgłosy i smaki jesieni.</p> <p>Dzieci podzielone są na 3 grupy, których zadaniem będzie obserwacja lasu podczas wycieczki.</p> <p>Grupa I: Dzieci zbierają kolorowe liście z różnych drzew i krzewów leśnych oraz materiały przyrodnicze, np.: mech, szyszki, kawałki kory, wrzosa itp.</p> <p>Grupa II: Słuchają i nagrywają odgłosy lasu.</p> <p>Grupa III: Dzieci zbierają dary lasu: grzyby jadalne, jarzębinę, kasztany, żołędzie, glóg, zioła itp.</p> <p>2. Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę zajęć. Informuje też, że ich zadaniem będzie obserwacja barw, zapachów, odgłosów i smaków jesieni. Wspólnie z uczniami przypomina zasady bezpieczeństwa podczas pobytu w lesie.</p>	
---	--

3. Planowanie - uczniowie ustalają co będzie im potrzebne do realizacji przydzielonych zadań:

Grupa I - przewodniki przyrodnicze, klucz do oznaczania roślin, albumy przyrodnicze, farby (żółta, czerwona, niebieska), pędzle, kartki, karty pracy.

Grupa II - dyktafon, aparaty fotograficzne, książki i czasopisma przyrodnicze.

Grupa III - koszyki (pojemniki) na materiały przyrodnicze, książki przyrodnicze, książki kulinarne, książki i czasopisma przyrodnicze.

4. Wycieczka do lasu - każda grupa realizuje powierzone zadania.

5. Każda grupa wykonuje pracę z wykorzystaniem przyniesionych z lasu materiałów.

Grupa I.

Zebrane materiały dzieci wspólnie segregują według kolorów i wykonują mandalę w wyznaczonym konturze na kartce dużego formatu.

Można łączyć te kolory w różnych proporcjach, czyli dodawać więcej lub mniej danej barwy, wtedy tworzymy paletę barw.

6. Dyskusja i stawianie hipotez - uczniowie rozmawiają z nauczycielem na temat ich przypuszczeń jak powstają barwy pochodne. Odpowiadają sobie na pytanie: jakie kolory są kolorami podstawowymi? Co się stanie jeśli barwy pochodne zmieszamy ze sobą?.Klasa formułuje hipotezy dotyczące powstawania określonego odcienia barwy pochodnej w zależności od proporcji użytych kolorów podstawowych. Hipotezy zostają spisane przez nauczyciela i umieszczone przy próbie kontrolnej do późniejszej weryfikacji.

7. Dzieci, poprzez mieszanie kolorów podstawowych i później pochodnych szukają odcienie zbliżone, do barw materiałów

przyrodniczych przyniesionych z lasu. Swoje spostrzeżenia notują w karcie pracy.

Karta pracy		
Kolor 1	Kolor 2	Uzyskana barwa

8. Grupa 2 podczas wycieczki stara się nagrać różne odgłosy lasu. W klasie montuje nagranie tworząc prezentację Power point, na której umieszcza zdjęcia zaobserwowanych zwierząt, drzew, krzewów i jako podkład tworzy nagrane odgłosy.

9. Dzieci z grupy 3 zbierają podczas wycieczki dary lasu: grzyby jadalne, jarzębinę, kasztany, żołędzie, głóg, zioła itp. Opisują je korzystając z karty pracy

Dary jesieni	Zdjęcie / ilustracja	Opis (wielkość, miejsce występowania, barwa, itp.)	Potrawy dla ludzi/zwierząt
			Ludzie - Zwierzęta -

					Ludzie - Zwierzęta -
					Ludzie - Zwierzęta -
					Ludzie - Zwierzęta -
					Ludzie - Zwierzęta -
					Ludzie - Zwierzęta -

W klasie zespół uzupełnia tabelę w dowolny sposób, ewentualnie tworzy prezentację w Power point. Wyszukują i układają ciekawe przepisy ze znalezionych darów lasu. Mogą również przygotować jedno danie, które później uczniowie kosztują.

10. Pod koniec zajęć dzieci prezentują wyniki swojej działalności i prezentują ją reszcie uczniów.

Temat II. Warstwy lasu - jakie rośliny i zwierzęta w nich występują.

1. Zabawa wprowadzająca w tematykę zajęć "Leśne echo". Nauczyciel puszcza wyodrębnione odgłosy - dzieci odgadują jakie odgłosy słyszy. Dzieci dzielą się wiadomościami zdobytymi podczas poprzedniej wycieczki. Opisują jakie rośliny i zwierzęta można zobaczyć w lesie. Nauczyciel wyjaśnia, jak nazywają się poszczególne warstwy lasu oraz cel wyprawy do lasu.

2. Dzieci losują po jednym kartoniku z napisami: drzewo, podszyt, runo i ściółka. Mają je przeczytać i podzielić się na grupy, w których będą osoby z takimi samymi nazwami.

3. Przypomnienie zasad bezpieczeństwa i odpowiedniego zachowania w lesie - rola uważnych obserwatorów, ale równocześnie gości lasu.

4. Wycieczka do lasu. Przydział kart pracy i zadań dla poszczególnych grup.

Wykorzystując klucz do oznaczania roślin, albumy i przewodniki przyrodnicze uzupełnijcie tabelkę, wpisując w odpowiednie miejsce gatunki drzew i znanych ci roślin występujących w otaczającym cię lesie.

Grupa I – ściółka, runo leśne

Przeprowadźcie obserwację warstwy lasu, która znajduje się najniżej (na wysokości waszych nóg). Odpowiedzcie na pytania:

1. Jakie rośliny rosną w tej warstwie lasu?
2. Odsuwając łopatką ściółkę sprawdźcie, co znajduje się pod nią?
3. Zabierzcie próbkę ściółki oraz próchnicy do słoików.
4. Obejrzyjcie runo przez lupę i zbierzcie okazy roślin do koszyka.

Runo leśne	
Rośliny	
Zwierzęta	

Grupa II – podszyt

Przeprowadźcie obserwację warstwy lasu, która znajduje się w środku (na wysokości mniej więcej dorosłego człowieka).
Odpowiedzcie na pytania:

1. Jakie rośliny rosną w tej warstwie lasu?
2. Porównajcie budowę młodego drzewa z budową krzewu (przedstawcie to za pomocą rysunku).
3. Obejrzyjcie rośliny przez lupę i zbierzcie okazy do koszyka.

Runo leśne	
Rośliny	
Zwierzęta	

Grupa III – wysokie drzewa

Przeprowadźcie obserwację warstwy lasu, która jest najwyżej

Odpowiedzcie na pytania:

1. Jakie rośliny znajdują się w tej warstwie lasu?
2. Zbierzcie opadłe liście i za pomocą lornetki poszukajcie drzew, z których spadły.
3. Jak nazwalibyście las, w którym jesteście? Jakie drzewa widzicie – liściaste czy iglaste?

4. Obserwujcie drzewa za pomocą lornetki. Jakie owoce znaleźliście na nich? Zbierzcie okazy do koszyka (jeżeli leżą na ziemi).

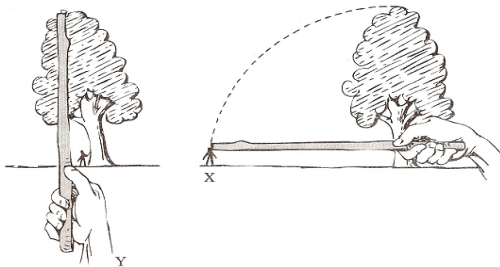
Runo leśne	
Rośliny	
Zwierzęta	

5. Zabawa - "Szukamy wysokiego drzewa". Każda grupa określa wysokość drzewa, wykorzystując do pomiarów inną metodę.

Grupa 1 określa wysokość „na oko”,

Grupa 2 wykorzystuje do pomiarów patyk ,

Określanie wysokości drzewa metodą „patyka”

Nie trzeba wchodzić na wierzchołek drzewa, aby pomierzyć jego wysokość. Można zrobić to stojąc na ziemi. Do tego ćwiczenia należy się dobrać parami. Jedno z was X staje przy pniu drzewa. Drugie z was staje w pewnej odległości od drzewa trzymając w ręce patyk. Patyk trzyma pionowo w ręce na wyciągniętym ramieniu i przykłada jego wierzchołek do wierzchołka drzewa, a kciukiem zaznacza jego podstawę. Teraz obraca patyk poziomo tak, aby kciuk zaznaczał pień drzewa, a kolega stojący przy drzewie idzie prostopadle w to miejsce, gdzie kolega Y widzi wierzchołek patyka. Ta odległość kolegi X od drzewa równa się wysokości mierzonego drzewa. Można mierzyć ją taśmą lub liczyć kroki oddalające się od drzewa.

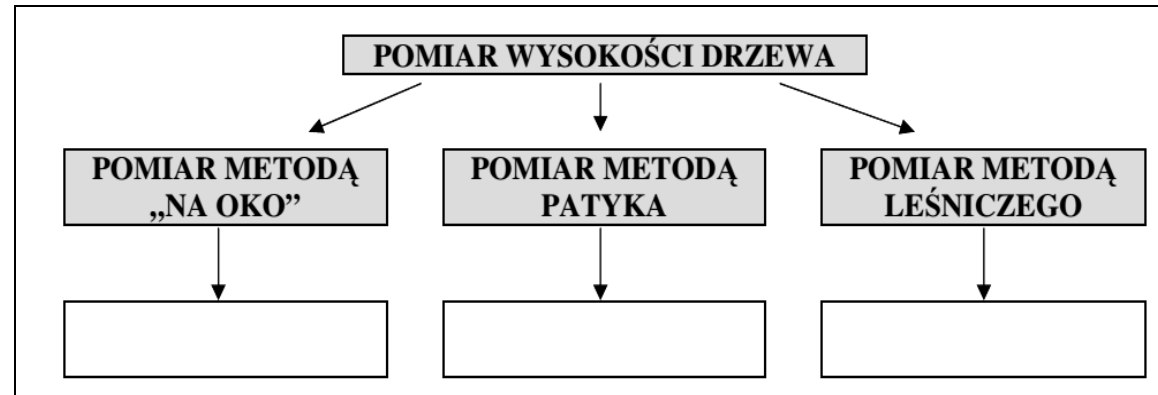
Grupa 3 - metodą leśniczego .

Określanie wysokości drzewa metodą, leśniczego”

Stań z rozstawionymi nogami. Schyl się tak, aby twoja głowa znalazła się na wysokości kolan. Spróbuj zobaczyć wierzchołek drzewa. Jeśli go nie widzisz, to zwiększ odległość od drzewa, tak aby go dostrzec. Zmierz swoją odległość od drzewa. Będzie ona równa w przybliżeniu wysokości drzewa.

5. Zajęcia w klasie

Dzieci trzymane wyniki pomiaru wysokości drzewa wpisują do tabelki w klasie.

Po uzupełnieniu tabeli pomiarów dzieci porównują swoje wyniki z wynikami innych dzieci. Próbują znaleźć odpowiedź na pytania:

Rozwiązanie problemu:

Czy drzewa i podszyt są uzależnione od runa? Czy runo jest uzależnione od drzew?

Dlaczego pomiary wysokości drzew przeprowadzone różnymi pomiarami różnią się od siebie?

6. Przedstawienie przez grupy wyników przeprowadzonych obserwacji: grupy przypominają całej klasie zadania jakie miały wykonać. Opowiadają o swoich obserwacjach, pokazują przyniesione z wyprawy okazy, odczytują notatki.

7. Puzzle matematyczne – praca w swoich grupach. Poszczególne grupy otrzymują kartki z zadaniami, działaniami do rozwiązania. Która grupa szybciej odkryje ukryty rysunek (zwierzęta, rośliny leśne) przez prawidłowo rozwiązane zadanie, działanie – wygrywa.

8. Wykonanie makiety lasu – praca grupowa zróżnicowana Uczniowie w swoich grupach przygotowują makietę lasu z wykorzystaniem materiałów przyrodniczych oraz sylwet wyciętych z papieru. Umieszczają w poszczególnych warstwach odpowiednie podpisy roślin i zwierząt.

9. Podsumowanie

Prezentują swoje makiety na korytarzu szkolnym na wystawie.

Temat 3. Wakacje tuż, tuż - jesteśmy bezpieczni w lesie.

1. Wprowadzenie Rozwiązywanie zagadek o tematyce lasu:

Borówki i grzyby

Tam wszyscy zbieramy,

zajączka i lisa

również tam spotkamy. (las)

Kolczaste ubranie

Biuro Projektu:
EVACO Sp. z o.o.
ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn
tel. kom. 660 433 362, 609 752 909
www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

<p>nosi na swym grzbiecie, chowa się wśród liści Co to? Czy już wiecie? (jeź)</p> <p>W lesie go spotkasz, ma nogę i kapelusz, jest jadalny lub trujący co to jest? Czy wiesz już? (grzyb) Mały szaraczek wesoło kica ma długie uszy – zwane słuchami, malutki ogon – nazywa się omyk i długie nogi – zwane skokami. (zając)</p> <p>Ruda kitka po gałązkach Żwawo w las pomyka, Gdy ją spotkasz, to do dziupli Szybciutko ucieka. (wiewiórka)</p> <p>Kto w znanej zabawie jest stary i mocno śpi, miód jest jego przysmakiem. Proszę – odpowiedz mi! (niedźwiedź)</p> <p>2. Przedstawienie gości - leśniczego z pobliskiego nadleśnictwa oraz ratownika.</p>	
---	--

<p>3. Wywiad z leśniczym na temat zasad bezpiecznego spędzania czasu w lesie.</p> <p>4. Pokazy ratownika dotyczące udzielania pierwszej pomocy w razie wypadków w lesie. (Przypomnienie podstawowych numerów alarmowych, zasady postępowania w przypadku złamania kończyn, ukąszenia, utraty przytomności).</p> <p>5. Ćwiczenia praktyczne dzieci.</p> <p>6. Tworzenie plakatów - "Bezpieczne wakacje w lesie".</p> <p>7. Piknik - wspólnie z rodzicami, leśniczym i ratownikiem (ognisko, pieczenie kiełbasek, śpiewanie piosenek, słuchanie leśnych opowieści).</p> <p>8. Podsumowanie dnia</p> <ul style="list-style-type: none">- Prezentacja plakatów na wystawie.- W jaki sposób wyznaczysz w lesie kierunki świata?- Rozejrzyj się i powiedz, co myśli o nas las?- Rozwiązanie leśnego quizu <p>QUIZ "CZY JESTEŚ LEŚNYM SKRZATEM?"</p> <p>1. Będąc w lesie:</p> <ul style="list-style-type: none">A. słuchasz radia nastawionego na cały regulatorB. wsłuchujesz się w głosy przyrodyC. wreszcie możesz głośno pokrzyczeć	
--	--

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

<p>2. Na wycieczce zbędne opakowania:</p> <p>A. zabierasz ze sobą, aby wyrzucić do śmietnika</p> <p>B. mocno zgniatasz i wyrzucasz w trawę</p> <p>C. wrzucasz do pustej dziupli</p> <p>3. Zbierając grzyby:</p> <p>A. wrywasz je razem z grzybnią</p> <p>B. obcinasz trzon tuż przy ziemi</p> <p>C. rozdeptujesz muchomory, bo są trujące</p> <p>4. Napotykasz mrowisko:</p> <p>A. rozgrzebujesz je, chcąc dowiedzieć się, jak wygląda dom mrówek</p> <p>B. obchodzisz je, starając się niczego nie zniszczyć</p> <p>C. wkładasz kij w mrowisko</p> <p>5. Zamierzasz rozpalić ognisko w oznaczonym miejscu na parkingu:</p> <p>A. obłamujesz gałęzie z najbliższych drzew</p> <p>B. czekasz, aż tata zetnie jakieś drzewo</p> <p>C. zbierasz połamane gałęzie- tzw. Chrust</p> <p>6. Na drodze spotykasz idącego żuczka:</p> <p>A. wkładasz go do pudełka od zapalek i zabierasz do domu</p> <p>B. omijasz go, przypatrując się jak zwierzątko żwawo maszeruje</p> <p>C. rozdeptujesz je nogą, bo stanął ci na drodze</p>	
---	--

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

<p>7. Widzisz na gałęzi ptaszka:</p> <p>A. płoszysz go rzuconą szyszką, niech nie mąci ciszy</p> <p>B. próbujesz śpiewać głośniejsze od niego</p> <p>C. wsłuchujesz się w śpiew małego solisty</p> <p>8. Napotykasz piękny "dywan" zawilców:</p> <p>A. zrywasz kwiatki i przyozdabiasz swój pokój</p> <p>B. patrzysz i podziwiasz jak pięknie wyglądają</p> <p>C. robisz bukietki i obdarowujesz swoje koleżanki</p> <p>9. Wypiłeś coca-colę, szklaną butelkę:</p> <p>A. chowasz pod mchem</p> <p>B. zostawiasz na polance</p> <p>C. zabierasz ze sobą</p> <p>10. Na wycieczkę do lasu jedziesz z rodzicami własnym samochodem:</p> <p>A. wjeżdżacie samochodem głęboko w las</p> <p>B. zostawiacie samochód na wyznaczonym parkingu</p> <p>C. zostawiacie samochód na polance</p> <p>11. Chcąc upamiętnić pobyt na wycieczce:</p> <p>A. robisz pamiątkową fotografię</p> <p>B. wycinasz swoje inicjały na korze drzew</p> <p>C. wypisujesz sprayem swoje imię na zabudowaniach parkingu</p>	
--	--

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

Jeżeli uzyskałeś 11 - 10 pkt. GRATULUJĘ! Jesteś prawdziwym Leśnym Skrzatem. Potrafisz w pełni docenić piękno otaczającego świata.

Jeżeli uzyskałeś od 9 - 7 pkt., możesz być z siebie zadowolony. Jednak, aby zasłużyć na miano Leśnego Skrzata, musisz bacznie przyglądać się otaczającej przyrodzie i być wobec niej przyjaznym.

Jeżeli uzyskałeś 6 - 0 pkt., niewiele łączy cię z osobą Leśnego Skrzata. Nie dostrzegasz piękna i bogactwa przyrody, postępujesz niezgodnie z prawami natury. Ale nic straconego. Wszystko przed tobą. Zastanów się, co dobrego możesz uczynić dla swojego środowiska. Zaczynaj od dziś. POWODZENIA.

Źródło opisów:

1. Barbara Czołnik - „Lekcje w lesie” - Ośrodek Kultury Leśnej Gołuchów, wyd. III 1999 r.
2. Portal edukacyjny Interklasa: Ludmiła Szalik - „Zabawy i gry ekologiczne”
3. „Twoja rzeka” – Pakiet edukacyjny , wyd. Ojcowski Park Narodowy 1995
4. „Leśne grzyby, owoce i zioła. Zbiór i wykorzystanie”, W. Grochowski, A. Grochowski, Warszawa 1994;
5. „Zabawy plastyczne - odkrywamy naturę”, L. C. Martin, Warszawa 2004;
6. „Krzewy leśne. Młody obserwator przyrody”, Warszawa 2007.
7. K. Sylwestrzak- Jesień (wiersz)
8. Joanna Migacz- Las nas zauroczył
9. Karolina Gnyś – Fituch - Zasady zachowania się w lesie w "Czyste lasy Mazowsza" . Scenariusze zajęć/lekcji do realizacji w klasach I-III szkoły podstawowej
10. Irena Szramowska, Anna Kieś „Staw i las - uczy nas!”

	<p>11. Katarzyna Dołęgowska , Zabawy rozwijające inteligencję matematyczno-logiczną</p> <p>12. Bogusława Laskowska, Co kryje w sobie las. Scenariusze ekologicznych zajęć edukacyjnych</p>	
Prezentacja	<p>Temat I. Barwy, zapachy, odgłosy i smaki jesieni. Uczniowie tworzą prezentację Power point, na której umieszczają zdjęcia zaobserwowanych zwierząt, drzew, krzewów i jako podkład odtwarzają nagrane odgłosy lasu. Prezentują ciekawe przepisy kulinarne ze znalezionych darów lasu. Mogą również przygotować jedno danie, które później uczniowie kosztują.</p> <p>Temat II. Warstwy lasu - jakie rośliny i zwierzęta w nich występują. Uczniowie prezentują makiety lasu na korytarzu szkolnym na wystawie.</p> <p>Temat III. Wakacje tuż, tuż - jesteśmy bezpieczni w lesie. Uczniowie prezentują na szkolnej wystawie plakaty dotyczące bezpiecznych wakacji w lesie oraz przedstawią nabyte umiejętności dotyczące udzielania pierwszej pomocy.</p>	
Refleksja i ocena (ewaluacja)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi poznawać przyrodę za pomocą różnych zmysłów • potrafi mierzyć i szacować wielkość różnymi sposobami • dokonuje obliczeń w zakresie 100 • potrafi zadawać pytania i udzielać odpowiedzi • potrafi wykonać plakat na podany temat • potrafi zachować się w sytuacji zagrażającej twojemu życiu i zdrowiu, w obliczu niebezpieczeństwa • potrafi prowadzić obserwację przyrodniczą i dokumentujesz ją w wyznaczony sposób 	

Biuro Projektu:

EVACO Sp. z o.o.

ul. Żołnierska 113, 58-562 Podgórzyn

tel. kom. 660 433 362, 609 752 909

www.duds.evaco.pl; e-mail: duds@evaco.pl

	<ul style="list-style-type: none">• sprawnie korzysta z informacji w Internecie• wie jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie i aktywność fizyczna• wie jak udzielić pierwszą pomoc	
--	---	--

